

Catalunya Cristiana

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XLII | NÚM. 2173
2,90€ | 16 MAIG 2021

El raper cristià Grilex va visitar els alumnes del Col·legi Madre Alberta de Palma el febrer del 2020.

EDITORIAL I EN PRIMER PLA (P. 3 i 8-11)

Rapejar amb sentit

El rap emergeix com un pont per fomentar la creativitat i la conscienciació entre els joves

Homenatge
a la il·lustre
organista i
musicòloga
Montserrat
Torrent

P 36-37

Catalunya Cristiana

Subscriviu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE' M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (52 NÚMEROS)

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

A/e:

☐ Edició paper 145€

☐ Edició digital 90€

☐ Edició en català

☐ Edició en castellà

FORMA DE PAGAMENT

☐ Únic pagament per any

☐ Dos pagaments semestral

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Domiciliació bancària (ompli ordre adjunta)

NOM COL·LABORADOR

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

IBAN

ENTITAT

OFICINA

DC

COMPTE

DATA (DD/MM/AA)

Lliureu aquesta butlleta a:

Catalunya Cristiana

(Departament de Subscripcions)

Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo Catalunya Cristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Catalunya Cristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

Signatura del titular

Música i món jove

Escriu Francesc Torralba que entre la paraula i el silenci hi ha la música; un mitjà de comunicació summament important i, alhora, ambivalent; pot ser portadora de missatges que ajuden al creixement personal o afavorir l'evasió. Mai com ara hi havia hagut tants intents de síntesi de gèneres musicals diversos, tants timbres i ritmes insospitats per les xarxes [P. Ramírez, musicòleg]. Els joves d'avui solen moure's sobretot per l'esport i per la música, la que escolten de manera individual per mitjà dels diversos dispositius, de fons, tot patinant en els confrontaments anomenats «batalles de galls», o en concerts més o menys massius. La música pot motivar-los, impulsar-los a l'acció, fer-los restar en la passivitat, confrontar-los o arribar-los a disgregar.

A l'Església hem tingut sempre en la música un canal privilegiat per comunicar el missatge a la vegada transcendent i encarnat. D'ençà del Vaticà II, entrà a la praxi musical dels temples un repertori de procedència exògena: espirituals americans, arranjaments d'obres populars europees, cants meditatis estil Taizé, composicions de músics catalans i castellans, amb un encaix no sempre fàcil, fent desaparèixer una tradició molt antiga [Cortès i Mir, 2009] que avui hi ha sectors que busquen recuperar. Maria Gelpí, so-

prano, formada a l'Iscreb, subratlla la paradoxa que a les esglésies es facin concerts i a les sales de concerts s'interpretin misses gregorianes o polifòniques. En alguns indrets s'han tornat a interpretar, unides a la litúrgia, misses breus, evitant tant l'empobriment dels cants com caure en un esteticisme que pot arribar a ser alienant.

Al Primer Pla expliquem que el rap s'ha convertit en un dels ponts de comunicació entre l'Església i els joves. El raper i poeta Nach a *El idioma de los dioses*, glossa el sentit transcendent de la música, amb implícits cristians, i Grilex, convers, amb milers de seguidors a Youtube d'arreu del món, vol fer arribar el missatge de l'Evangeli i de Jesús per mitjà de les lletres de les seves cançons, que escolten tant les persones properes a l'Església com les més allunyades. A partir del polèmic cas de Pablo Hasél, s'ha posat en relleu que, des de fa anys, han sorgit diverses iniciatives que utilitzen el rap per fomentar valors entre els joves, com és el cas del concurs de Hip-Hop per la Pau, que enguany ha arribat a la seva cinquena edició i en el qual participen escoles i instituts de tot Catalunya. L'objectiu és fomentar la creativitat, la conscienciació i la participació juvenil activa, per mitjà d'un llenguatge amb el qual se senten còmodes i alhora interpel·lats.

Contingut

03	Editorial
05	La setmana
06	Opinió
08	En primer pla
13	Vida eclesial
23	Opinió
24	Reportatge
28	Carta dominical
30	Bíblia
32	Litúrgia
34	Espai lectors
36	Cultura
46	Agenda
47	Des del carrer

Nova etapa a Ràdio Estel i «Catalunya Cristiana»

PÀGINA 20-22

16-17
El Papa tria Montserrat per invocar la fi de la pandèmia

Immersió fotogràfica a Càritas

PÀGINA 24-27

Restauració de la façana de la catedral de Tortosa

PÀGINA 18-19

47
Isabel Montero recapta fons per a la recerca contra el càncer infantil

La setmana en tuits

TONI HERVÁS @TONIHERVAS

Periodista i consultor de comunicació

Començo una nova etapa a Ràdio Estel amb grans reptes, però amb il·lusió i ganes de potenciar la comunicació i els mitjans catalans. Una responsabilitat professional per impulsar i fer arribar el missatge cristià i humà a tota la societat

BERTA CAMPRUBÍ @BERTACAMPRUBI

Periodista

El govern genocida de Duque és més perillós que la pandèmia. 21 milions de persones, un 42% de la població, viuen en situació de pobresa. La reforma tributària és més violenta que qualsevol protesta. 35 assassinades per la força pública #Colòmbia

EVA FERNÁNDEZ

@EVAENLARADIO

Corresponsal a Roma

A falta de turistes, Via della Conciliazione es converteix en un fabulós camp de futbol per als més menuts

JORDI ARMADANS GIL

@JORDI_ARMADANS

Director de FundiPau

Important: els Estats Units donen suport a alliberar les patents de les vacunes contra el coronavirus per fer-ne l'ús universal

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

Coordinador d'informatius

Nou director

Toni Hervás, nou director de Ràdio Estel, va ser entrevistat el 3 de maig en el programa *El mirador de l'actualitat*, hores després que l'arquebisbat informés del relleu. Després d'agrair la bona acollida que ha tingut els primers dies, es va definir com «un home de ràdio, mitjà que ensenya a actualitzar continuament el món de la comunicació». Hervás va comentar que els grans eixos del seu projecte són «continuar amb la feina d'evangelització» i alhora oferir «nous canals de comunicació en el que està convertint-se en una veritable plataforma de continguts».

El director, nomenat un cop constituït el nou patronat de Ràdio Estel, amb els mateixos membres que formen el de *Catalunya Cristiana*, va insistir que «el model de ràdio oberta que arriba als allunyats és l'objectiu, com també és el de l'evangeli». Igualment va assegurar que compta «amb l'equip humà de la ràdio» i que vol mantenir «la sinergia efectiva» amb el setmanari. Hervás, a més, va defensar la proximitat de la cadena amb «la societat en què vivim, que ha tornat en bona part a una espiritualitat que s'havia perdut».

L'efemèride de la setmana

21 de maig del 1972: Al Vaticà, un pertorbat ataca a cops de martell el conjunt escultòric de *La Pietat*, de Miquel Àngel Buonarroti.

Zoom

EDUARD BRUFAU

A Colòmbia, la proposta del govern d'apujar impostos i privatitzar la sanitat en plena pandèmia ha provocat protestes multitudinàries que han estat durament reprimides. Fins ara s'han comptabilitzat almenys una vintena de morts. Els bisbes colombians han fet una crida al cessament immediat de la violència.

LA SAL DE LA TERRA

Cura d'humilitat

Tota crisi és una cura d'humilitat. Fa mal, però, alhora, allibera. D'una banda, fa mal perquè a ningú no li agrada reconèixer la seva impotència, fragilitat i incapacitat; però, de l'altra, allibera del mite de l'autosuficiència. Quan la crisi irromp, cauen les falses imatges, els constructes idealitzats, les visions hiperbòliques de nosaltres mateixos, i ens adonem de qui som i del que realment estem fets. Les crisis, siguin de caràcter col·lectiu o personal, siguin substantives o accidentals, espirituals o materials, posen de manifest la

Tota crisi pot desembocar en una revelació, en un moment de lucidesa, en el principi d'una història diferent

AGUSTÍ BORRELL

Vicari general de l'orde del Carmel Descalc

L'ideal d'una fraternitat universal és present en molts moviments filosòfics, socials i religiosos, amb plantejaments diversos, però que coincideixen en la idea que hi ha una sola humanitat, i que tots estem cridats a viure com a membres d'una mateixa família. Mirar i tractar tothom com a germà és un objectiu que, si es posés en pràctica, canviaria radicalment les relacions humanes.

La Bíblia reforça aquesta visió amb la idea que tots els homes i dones del món han estat creats per Déu i tenen, per tant, un origen comú. El cristianisme aprofundeix encara més aquesta línia amb l'afirmació que tots som fills de Déu. El missatge evangèlic és clar i directe: «Tots vosaltres sou germans» (Mt 23,8). El papa Francesc ho ha

fragilitat humana. Quan patim una crisi sentim que ens hem ficat en un mal pas del qual no sabem sortir.

Experimentem vertigen, por, ansietat, angouxa, tristesa i impotència, però, alhora, la mateixa situació ens obliga a activar allò que els filòsofs medievals anomenaven les «potències de l'ànima».

En aquest sentit, tota crisi, també la que patim, pot desembocar en una revelació, en un moment de lucidesa, en el principi d'una història diferent. També hi ha la possibilitat que passi el contrari, que sigui menystinguda, que mirem a una altra banda per no haver de canviar res, per no alterar ni una mica el propi estil de vida.

Les crisis ens ubiquen en un territori desconegut, ens obliguen a emigrar de la rutina, sempre cò-

FRANCESC TORRALBA

Professor de la Fundació Blanquerna-URL

moda, per temptejar un àmbit completament nou. Això ens permet prendre consciència de les pròpies forces i activar els recursos latents en el nostre propi ésser.

Quan els plans que havíem esbossat no prosperen, quan les expectatives es frustren i hem de refer el camí per explorar alternatives, ens adonem, d'una manera diàfana, que no tenim el futur sota control, que la realitat ens depassa, que estem embarcats en un món que està més enllà de la nostra voluntat. De forma plana i clara, ens adonem que el món que habitem no ens pertany i el futur, encara menys.

La humilitat comença a batejar, precisament, quan ens adonem que no ho podem tot, que no ho dominem tot, que no podem superar tot el que ens proposem.

MIRADA AL MÓN

Bons germans

recordat amb insistència, sobretot amb l'encíclica *Fratelli tutti*.

Tanmateix, la fraternitat pot ser una paraula buida i quedar-se en pura teoria, sense conseqüències reals en la vida de la humanitat. La mateixa Bíblia és un bon testimoni de com les relacions entre germans no sempre són constructives. La primera història de germans que presenta la Bíblia és terrible: Caïn mata el seu germà Abel. Després abunden els casos de relacions conflictives i negatives: Jacob pren els drets de primogènit al seu bessó Esaú; Jo-

Ser germans de debò vol dir estar disposats a estimar, i estimar tothom, sense discriminacions ni exclusions

sep, el fill de Jacob, és venut pels seus germans...

No n'hi ha prou de ser ni de dir-se germans. Cal una veritable fraternitat, la del qui està disposat a conviure amb els altres en la mateixa llar, a compartir l'espai i la vida, a buscar el bé de tots, a ajudar cadascú a créixer, a crear un ambient de família... En definitiva, ser germans de debò vol dir estar disposats a estimar, i estimar tothom, sense discriminacions ni exclusions. El missatge cristià és el d'una fraternitat amada d'amor. Saber-nos i sentir-nos germans és un primer pas; allò que resulta decisiu és l'amor real i concret; com diu la Primera carta de Joan: «Nosaltres sabem que hem passat de la mort a la vida, perquè estimem els germans. Qui no estima, continua mort» (1Jn 3,14).

UN NOU LLINDAR

Una Església en sortida i fent xarxa

La societat té dret a una informació fonamentada en la veritat, la llibertat, la justícia i la solidaritat

SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

Cal sortir, encarnar-se en d'altres ambients, arriscar un anunci nou. Jesús ho va deixar ben clar; va dir: «Aneu per tot el món», i no pas: «Espereu que vinguin.» Tot i que mai no va negar l'acollida a aquells que se li apropaven, la seva insistència es referia a noves presències i amb un nou ardor. Una dada: són molts els qui encara no el coneixen! I pot ser que n'hi hagi molts d'altres que, tot i dir que el coneixen, viuen com si no el coneguessin. Aquest és el defecte, que ha preferit les formes abans que anar a la font i beure de l'aigua viva que és Crist ressuscitat.

Què li passa, a la nostra societat? Per què ha empobrit els seus referents més importants? Qui pot treure profit de la gosadia de fer callar Déu? Per què l'Evangeli ha perdut el seu atractiu en aquelles cultures més properes a la tradició cristiana i, en canvi, guanya terreny en altres llocs aparentment més aliens al fet religiós? Què hem fet? Ens hem avorrit, potser, tot mantenint-nos tancats als nostres recintes, renunciant a l'encàrrec missioner que fa Jesús? «Quan en nom d'una ideologia —diu el papa Francesc— es vol expulsar Déu de la societat, s'acaba per adorar ídols, i tot seguit l'home es perd, la seva dignitat és trepitjada, els seus drets violats. Vostès saben bé

a quines atrocitats pot menar la privació de la llibertat de consciència i de la llibertat religiosa, i com aquesta ferida deixa la humanitat radicalment empobrida, privada d'esperança d'ideals» (FT 274).

El missatge cristià ens situa en una òrbita diferent, totalment nova. És la que Jesús vol de debò. Vol que siguem els seus comunicadors fidels a la veritat que és ell mateix. El seu missatge no pot quedar inadvertit, ni nosaltres podem quedar-nos bocabadats sense saber quin és el nou rumb que ens assenyalava. I queda molt clar: «Aneu per tot el món i prediqueu a tothom la Bona Nova de l'Evangeli.» La nova presència de Jesús ha de tenir correspondència en una nova presència dels seus deixebles i de tots els qui escolten la proclamació de l'Evangeli. Això vol dir que no només es predica, sinó que, sobretot, es practica quan fem que la novetat de l'Evangeli aparegui, entusiasmi, atregui i impulsi l'anunci. Aprofitem tots els mitjans de comunicació que tenim a l'abast, des de la paraula i el testimoni fins a l'ample camp de les tecnologies i les xarxes socials. Des dels inicis, l'Església sempre s'ha servit de les cultures per escampar l'Evangeli. La societat té dret a una informació fonamentada en la veritat, la llibertat, la justícia i la solidaritat.

Rapejar amb sentit

**El rap emergeix com un pont
per fomentar la creativitat i la
conscienciació entre els joves**

El mes de febrer, el cantant de rap català Pablo Hasél va ingressar a presó després de ser detingut pels Mossos d'Esquadra a la Universitat de Lleida. El motiu no va ser altre que les lletres de les seves cançons, que l'Audiència Nacional va considerar delictives afirmant que «persegueixen l'exaltació dels mètodes terroristes» i «inciten la violència». El seu cas, a més d'obrir un debat sobre els límits de la llibertat d'expressió, ha estat un clar exemple de la influència que poden arribar a tenir els cantants, i en concret, els artistes que utilitzen el rap per transmetre un missatge amb les cançons. De la mateixa manera que Pablo Hasél l'ha utilitzat en nombroses ocasions per expressar la seva opinió o fins i tot per fer alguna denúncia, hi ha molts cantants que han trobat en el rap una eina molt eficaç a l'hora de connectar amb la societat.

Precisament, aquesta eficàcia per connectar amb el públic l'han aprofitada molts artistes per fomentar certs valors entre els joves, un

El rap catòlic de Grilex té un abast mundial. A Youtube, les seves cançons tenen una mitjana de 80.000 visualitzacions.

GRILEX
«És molt més fàcil que un jove evangelitzi un altre jove»

col·lectiu al qual no sempre és fàcil arribar, com ho demostra el fet que la mitjana d'edat a les eucaristies sigui molt elevada. Gràcies al rap, músics com Grilex (el nom artístic de Guillermo Esteban), amb milers de seguidors a Youtube d'arreu del món, poden fer arribar el missatge de l'Evangeli i de Jesús a través de les lletres de les seves cançons, que escolten tant les persones properes a l'Església com les que n'estan més allunyades. De la mateixa manera, des de fa anys arreu del territori han anat sorgint diverses iniciatives que utilitzen el rap com un pont per arribar als joves i conscienciar-los en diversos temes, com poden ser la pau o la lluita contra el racisme. Un exemple el trobem en el concurs de Hip-Hop per la Pau, organitzat per l'Institut Català Internacional per la Pau (ICIP) i que aquest any ha arribat a la seva cinquena edició. El seu objectiu, com explica Sabina Puig, la responsable del concurs, no és altre que el de «fomentar la creativitat, la conscienciació i l'empoderament dels joves».

El rap, molt més que un estil musical

L'empresonament de Pablo Hasél ens ha mostrat que el rap no és només un estil musical, i així ho mostren els seus orígens, com explica l'artista Víctor Juan Iglesias, impulsor de la iniciativa RapZona: «El rap va esdevenir una eina d'expressió de les classes més humils dels Estats Units als anys setanta. Aquests estrats socials l'utilitzaven per queixar-se del que els passava, i d'aquí va néixer el rap.» Posteriorment, el rap va esdevenir un estil musical mundialment conegut, amb infinites cançons, cadascuna amb un missatge o una història per explicar. Malauradament, aquesta denúncia, des dels seus inicis, s'ha fet utilitzant expressions grotesques i malsonants. Aquesta és precisament una de les característiques que primer va percebre el raper Grilex en el seu primer contacte amb el rap, quan tenia 7 anys: «Vaig néixer en una família cristiana, i estava acostumat a les típiques cançons de l'Església. Un dia, un amic em va ensenyar una cançó de rap, i em va cridar l'atenció la gran quantitat de males paraules que s'hi deien.» Ell mateix, però, es va sumar a aquesta tendència en els seus inicis com a cantant, a l'edat de 16 anys: «El que fa el rap és expulsar el que una persona té dins. Les meves primeres lletres eren de suport al meu germà, que estava malalt, però després vaig començar a atacar altres persones verbalment, amb menyspreu.» Les seves cançons van canviar completament a partir d'una experiència que el va marcar, en un moment en què ja tenia milers de seguidors a Youtube: «Un dia el meu pare em va convidar a anar a missa, i allí una noia em va convidar a un sopar amb el grup de la parròquia. A poc a poc, vaig anar coneixent persones que em parlaven d'un Déu que és Amor. Jo creia que Déu era normes, imposició... però ells m'ensenyaven que és Amor, i l'Amor és Déu. Finalment, vaig decidir fer una cançó on mostrava les meves ferides i les meves debilitats. La cançó va tenir una acollida impressionant.» En aquest moment, com explica Grilex, Déu li va enviar un senyal

Foto: Els joves del Projecte Neu van guanyar el primer premi del IV Concurs de Hip-Hop per la Pau, el 2020.

que el va acabar de decidir per escriure lletres només en clau d'Evangelí, per apropar el missatge de Jesús als seus seguidors: «Després de publicar la primera peça on mostrava els meus sentiments, em va escriure una noia i em va explicar que havia decidit suïcidar-se, però que gràcies a la meua cançó no ho havia fet.»

A partir d'aquesta experiència, Grilex va començar a explorar el món del rap cristià, que fins aleshores encara estava poc explotat i que els darrers anys està emergint com una eina per arribar als joves, que veuen en el testimoni de rapers com Grilex un exemple a seguir: «És molt més fàcil que un jove evangelitzi un altre jove. És molt positiu veure que algú com nosaltres ens ajuda i ens mostra que té Déu dins seu. Això, però, no exclou la figura del sacerdot, que a mi m'ajuda molt en la direcció espiritual.» Actualment, gràcies al seu talent i al de tot l'equip que l'acompanya, està organitzant una gira

als Estats Units i a Sud-amèrica, on els propers mesos portarà el missatge de l'Evangeli amb les seves cançons.

El rap com a eina educadora

Al número 2.167 de *Catalunya Cristiana*, el raper Víctor Juan Iglesias definia el rap com «una eina que pot ajudar-nos a créixer personalment», i explicava la seva iniciativa del RapZona, un curs extraescolar pensat per a alumnes a partir de cinquè i sisè de primària que té la finalitat d'ajudar-los a desenvolupar un esperit artístic mitjançant el gènere musical del rap. Aquest curs és un exemple dels beneficis que pot tenir el rap en l'educació. Actualment, ja l'utilitzen molts centres escolars, com és el cas del Projecte Neu, un centre obert que forma part de la plataforma social dels Salesians Sant Jordi PES de Girona. El mes de març d'aquest any els joves d'aquest centre van fer un videoclip amb una

SERGI BUENO
«Encara queden joves que volen difondre missatges de pau i de respecte»

SABINA PUIG
«Animar els joves a fer una cançó de rap és una manera de fer que se sentin interpel·lats, i que es puguin expressar amb un llenguatge amb el qual se sentin còmodes»

cançó de rap titulada *Refem el futur*, amb l'objectiu de fomentar la pau i la lluita contra el racisme, com explica Sergi Bueno, educador social del Projecte Neu: «A vegades la joventut està estigmatitzada; sembla que els joves no tinguin ganes de participar. Amb aquest videoclip hem demostrat que sí que ens sabem organitzar i que podem donar un missatge positiu, amb esperança. Encara queden joves que volen difondre missatges de pau i de respecte.» El procés per escriure la lletra d'aquesta cançó va ser una experiència molt positiva per als alumnes, que van comptar amb la col·laboració d'un raper de Girona que va ajudar-los a expressar el missatge que volien transmetre. Aquesta no és la primera vegada que els joves del Projecte Neu fan una cançó de rap, ja que precisament l'any passat van ser els guanyadors de la segona Modalitat del IV Concurs de Hip-Hop per la Pau organitzat per l'ICIP, que premia el compromís dels joves. Aquest concurs és una altra mostra de la utilitat que pot tenir el rap, en aquest cas per lluitar a favor de la pau i contra el racisme. L'entitat organitzadora d'aquest concurs, l'ICIP, també va trobar en el rap una eina per apropar-se al públic més jove, com exposa Sabina Puig: «Animar els joves a fer una cançó de rap és una manera de fer que se sentin interpel·lats, i que es puguin expressar amb un llenguatge amb el qual se sentin còmodes.» L'èxit d'aquest concurs va ser immediat, i des de fa cinc anys els participants expliquen a través de la música el que significa la pau per a ells, amb l'al·licient de poder guanyar uns premis molt atractius: «El primer premi per a les dues modalitats consisteix a anar a un estudi de gravació professional a gravar una peça musical que pot ser la mateixa amb què s'han presentat al concurs o una altra, mentre sigui de hip-hop i tinguin a veure amb la promoció de la pau. Allí compten amb un acompanyament tècnic, artístic, i això els fa millorar i els ajuda a treure l'artista que tots portem dins», manifesta Sabina Puig. Gràcies a iniciatives com la de l'ICIP, i a artistes com Grilex, el rap s'ha convertit els darrers anys en un element essencial per reconnectar amb els joves, que estan descobrint un estil musical que els ajuda a apropar-se a una realitat de la qual estaven molt allunyats.

SABER ESCOLTAR

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

La geografia del més enllà

El Catecisme de la meua infantesa contenia aquesta pregunta: «Quines són les darreries de l'home?» La resposta era: «Mort, judici, infern i glòria.» Recordo, d'infant, unes predicacions adreçades als nens; el predicador parlava sovint de l'infern i, a mi, m'agafava por. Un senyor afirmava que, en morir, tots anem al cel, ja que el purgatori i l'infern o estan buits o no existeixen. El seu interlocutor li deia: «Tu penses que Hitler, en morir, se'n va anar directament al cel?»

Heus aquí una reflexió de sant Joan Pau II, on descriu la geografia del més enllà. El Papa aclareix unes idees sobre el cel, el purgatori i l'infern en un moment de confusió popular. Alguns quedaren sorpresos, perquè el Sant Pare afirmà que el cel

no és un «lloc físic entre les boires» i aconsellà sobrietat en descriure les realitats últimes, perquè qualsevol representació és sempre inadequada.

El Papa afegí que «el cel és una relació viva i personal amb la Santíssima Trinitat, és un encontre amb el Pare, que es realitza en Jesús Ressuscitat, mercès a la comunió de l'Esperit Sant». El Catecisme de l'Església catòlica diu que «anomenem cel a aquesta vida perfecta, a la comunió de vida i amor amb la Santíssima Trinitat, amb la Verge Maria, els àngels i els sants».

També el Papa afirmà que l'infern, més que un lloc, consisteix en «el definitiu allunyament de Déu, escollit lliurement per la persona durant la seva vida i segellat per sempre amb

la mort». Afegí que «el purgatori no indica un lloc, sinó una condició de vida: és dels que havent mort, viuen en un estat de purificació, però ja en l'amor de Crist, que els allibera dels residus d'imperficcions».

Hi ha una conjunció especial entre el cel, la Terra i el purgatori. L'infern és una situació definitiva. La salvació es juga aquí baix. Les ànimes es comuniquen amb formes impossibles d'expressar, però fàcils de reconèixer. En el misteri de la comunió dels sants, preguem pels difunts.

El cel és una relació viva i personal amb la Santíssima Trinitat

P-J YNARAJA

Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

A PROPÒSIT DE...

Soledat

L'actualitat, repetida una i mil vegades pels mitjans, és la pandèmia. Les estadístiques dels malalts, dels ingressats a l'UCI i de les defuncions ens aclaparen. De paraula i mitjançant gràfics es comuniquen els vaivens de la malaltia. La gran preocupació, evidentment, són les vacunes. Finalment aconseguides, cada dia ens ofereixen imatges punxant braços anònims.

L'altra gran preocupació també han estat les residències de gent gran i les defuncions que s'hi han produït. En certs casos, s'esmentava el nom de la institució, però no el de l'entitat responsable. Per què no s'han donat les estadístiques de les que n'han tingut poques? Perquè jo en conec algunes que han tingut uns percentatges d'infeccions baixos i ningú no n'ha parlat. Tampoc,

quan parlaven d'ajudes, no s'ha esmentat mai Càritas, i només es referien a entitats benèfiques.

La dedicació dels sanitaris mereixia elogis, però es va insistir tant, que hom sospita que es va voler amagar el motiu de cert malestar. Convenia que cap dels que havien de triar futur es desviessin a altres terrenys.

Amb prudència, com si es tractés de conceptes repugnants que podien ferir la sensibilitat, es parla de conseqüències orgàniques i mentals. Amb circumspecció s'esmenta el suïcidi, però sense estadístiques.

Les estadístiques dels malalts, dels ingressats a l'UCI i de les defuncions ens aclaparen

El protagonista silenciós és la soledat, la dels internats a l'UCI i la dels confinats a les residències.

Intensament i encertadament es treballa en la recerca de fàrmacs que intervinguin en la crisi de la malaltia, per tal que els casos no s'hagin de derivar en internament hospitalari o ingrés a l'UCI.

Ara bé, ningú s'atreveix a negar la convivència adversa en soledat íntima, que no es cura amb jocs insípidos al voltant d'una taula, amb petons fugaços i comunicacions amb el mòbil, potser prestat generosament per un sanitari.

La nostra cultura occidental decadent no sap posar-hi remei. Encara pitjor, viu acompanyat de la soledat del veïnatge, envoltat de companys que no arriben mai a ser amics. I la família es va diluint.

Vida eclesial

Aquesta setmana recollim els canvis en el sistema judicial vaticà, expliquem la participació de Montserrat en la marató mundial de Rosaris, informem de la restauració de la façana de la catedral de Tortosa, agraiïm la tasca d'Enric Frigola i parlem de la nova etapa de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel

Es manté l'autorització del Papa per portar a judici cardenals i bisbes

Modificacions en el sistema judicial vaticà

A partir d'ara els cardenals i bisbes acusats de delictes penals pels magistrats del Vaticà, si són enviats a judici, seran jutjats pel Tribunal de l'Estat de la Ciutat del Vaticà com tots els altres, i no per un Tribunal de Cassació presidit per un cardenal, com passava fins ara.

És la novetat introduïda pel *motu proprio* del papa Francesc que modifica l'ordenament jurídic de l'Estat vaticà promulgat el març del 2020. No obstant això, no canvia la necessitat de l'autorització prèvia del Pontífex per portar a judici cardenals i bisbes.

La modificació en la legislació es produeix després de la intervenció de Francesc en la inauguració de l'any judicial al Vaticà, el 27 de març passat.

El Papa, al *motu proprio*, es refereix a les paraules pronunciades en aquella ocasió que recorden la «necessitat prioritària que —també mitjançant els canvis normatius oportuns— en l'actual sistema processal aflori la igualtat de tots els membres de l'Església i la seva dignitat i posició igual, sense privilegis que es remunten a altres temps que ja no estan en consonància amb les responsabilitats que correspon a cadascú en l'edificació de l'Església».

Lletanies en honor de sant Josep

L'oficina de premsa vaticana va donar a conèixer l'1 de maig, solemnitat de Sant Josep Obrer, la carta de la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments enviada als presidents de les Conferències Episcopals amb les noves invocacions en les lletanies en honor de sant Josep.

Al document es recorda que, en el 150è aniversari de la declaració de sant Josep com a patró de l'Església universal, el Papa va publicar la carta apostòlica *Patris corde* amb la intenció que «creixi l'amor a aquest gran sant,

per ser impulsats a implorar la seva intercessió i imitar-ne les virtuts».

En aquest sentit, ha semblat oportú actualitzar les lletanies en honor de sant Josep, aprovades el 1909 per la Seu Apostòlica, afegint set invocacions preses de les intervencions dels Papes que han reflexionat sobre alguns aspectes de la figura del patró de l'Església universal.

D'altra banda, el Papa va presidir el consistori públic ordinari per a la canonització de set beats, dues dones i cinc homes. Entre ells, Carles de Foucauld, el sacerdot francès «pobre entre els pobres» i «germà universal», com ell mateix s'anomenava, i Maria Francesca de Jesús, fundadora de les Germanes Caputxines de Loano, i que esdevindrà la primera santa de l'Urguai.

Finances

El Vídeo del Papa, que recull la intenció de pregària que Francesc confia a tota l'Església catòlica a través de la Xarxa Mundial de Pregària del Papa, se centra el mes de maig en el món de les finances.

Francesc durant la inauguració de l'any judicial al Vaticà, el 27 de març passat.

PAPA FRANCESC
«És una necessitat prioritària que en l'actual sistema processal aflori la igualtat de tots els membres de l'Església i la seva dignitat i posició igual, sense privilegis»

El Pontífex expressa la seva preocupació davant del fet que, quan les finances no estan regulades, esdevenen un mecanisme d'especulació que exclou les persones i no les protegeix. És per això que, enmig de moltes economies en crisi i tanta gent sense feina, demana a través d'aquesta intenció, pregar «perquè els responsables del món financer col·laborin amb els governs, per regular els mercats financers per protegir els ciutadans del seu perill». Així mateix, aquesta edició compta amb la col·laboració del Dicasteri per al Servei del Desenvolupament Humà Integral.

En aquest vídeo, Francesc indica que si les finances no estan regulades, es converteixen en pura especulació animada per algunes polítiques monetàries: «Aquesta situació és insostenible. És perillosa. Per evitar que els pobres tornin a pagar conseqüències cal regular estrictament l'especulació financera.»

El Pontífex conclou el vídeo destacant que encara som a temps per posar en marxa un procés de canvi global amb la finalitat de practicar una economia diferent, «més justa, inclusiva, sostenible, que no deixi ningú enrere».

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Déu és col·laboratiu

Un amic ens interrogava als qui tenim fe sobre l'anomenat «do» de creure, i per què uns reben aquest regal i senten alegria i pau per creure amb plenitud, i d'altres no. Com si aquest do fos resultat de la capritxosa voluntat divina, aleatòria en la concessió de regals.

Una resposta que li va donar un sacerdot ancià sí que li va arribar al cor: «La fe és una llavor; pràcticament tothom la tenim allà al fons, però cal regar-la i tenir-ne cura.» «I com es rega i es cuida?», va preguntar novament. Aquí van venir diferents respostes dels altres: la pregària, els sacraments, el servei... I viure en un clima comunitari que et sosté en la fe. Llavors va emergir una expressió: «Déu és col·laboratiu»; pot i de fet manté una relació individual amb cada persona en el més íntim del seu cor, però també vol i ha decidit necessitar les persones perquè s'ajudin mútuament, perquè siguin les seves mans i la seva veu per comunicar la bona notícia, per sostenir-se mútuament en els dubtes i tempestes.

Déu, que és comunitat en ell mateix, és col·laboratiu. No ha volgut actuar en solitari i en vertical. En Crist s'ha fet un de nosaltres per rescatar-nos; en l'Esperit ens envia com a testimonis. Sempre ha requerit i suscitat persones que siguin els seus missatgers («àngels») que es fan presents als altres en el moment oportú. Així que, si Ell és col·laboratiu, per què nosaltres de vegades som tan individualistes? Tots necessitem de tots; cadascú té la possibilitat de ser «providència de Déu» per als altres, i alhora hem d'aprendre a rebre dels altres, sense orgulls inútils, el que el Pare ens envia a través d'ells o elles. Humilment col·laboratiu, com Déu mateix.

LETICIA SOBERÓN

Sant Feliu de Llobregat

Durant tot el mes de maig, 30 santuaris del món s'uneixen en una «marató» de Rosaris organitzada per la Santa Seu

El Papa tria el santuari de Montserrat per invocar la fi de la pandèmia

MACIÀ GRAU
Montserrat

Per tal d'ajudar en el procés de represa de la vida social, de treball i de les nombroses activitats humanes que es van suspendre durant la pandèmia, el papa Francesc ha decidit posar en marxa una «marató» de pregària global que durarà tot el mes de maig. La iniciativa, que està organitzada pel Pontifici Consell per a la Promoció de la Nova Evangelització, consisteix en l'oració del Rosari cada dia del mes des d'un dels 30 santuaris més representatius del món, escollits pel mateix Pontífex. Els fidels d'arreu del planeta s'hi poden sumar a través dels canals oficials de la Santa Seu, cada dia a les 18 hores, segons l'horari de Roma (en directe pel portal oficial www.vaticannews.va) i als perfils socials del Vaticà de Facebook i Youtube.

Un dels santuaris escollits pel Papa ha estat la basílica de Santa Maria de Montserrat, que el dissabte 22 de maig acollirà l'oració del Rosari que se seguirà per tot el món. A més dels mitjans del Vaticà, la pregària també es podrà veure en directe al canal de TV de Montserrat.

El mes de maig, dedicat a la Verge Maria

Aquesta «marató» va començar l'1 de maig amb una pregària que va presidir el Papa al Vaticà, davant la Mare de Déu dels Socors situada a la capella Gregoriana de la basílica de Sant Pere, juntament amb 200 fidels. El 31 de maig, ell mateix serà l'encarregat de concloure la pregària, aquesta vegada des d'un lloc significatiu als Jardins Vaticans.

Com ha exposat la Santa Seu en un comunicat on explica els detalls de la iniciativa, «cada santuari del món està convidat a resar en la forma i el llen-

guatge en què s'expressa la tradició local. Aquesta convocatòria en comú pretén ser una oració contínua, distribuïda pels meridians del món, que tota l'Església eleva incessantment al Pare per la intercessió de la Mare de Déu». Per aquest motiu, els santuaris «estan cridats a promoure i sol·licitar en la mesura que sigui possible la participació del poble, perquè, gràcies a les tecnologies de la comunicació, tothom pugui dedicar un moment a l'oració diària, en l'acte mateix, al carrer... per la fi de la pandèmia i la represa de les activitats socials i laborals». D'altra banda, el programa previst per a aquesta «marató» de rosaris preveu una intenció d'oració concreta per a cada dia. El dia 22 de maig, per exemple, la pregària des del santuari de Montserrat estarà dedicada als voluntaris.

A més de pregar per la fi de la pandèmia, aquesta iniciativa de Francesc també té l'objectiu de remarcar que ens trobem en el mes dedicat a Maria. Així ho va recordar en la primera oració del 1 de maig: «Al inici del mes

PAPA FRANCESC
«Cada santuari del món està convidat a resar en la forma i el llenguatge en què s'expressa la tradició local»

de la Mare de Déu, ens unim en oració amb tots els santuaris del món, amb els fidels i totes les persones de bona voluntat, per encomanar a les mans de la Santíssima Verge tota la humanitat, molt provada per aquesta època de pandèmia. Cada dia d'aquest mes de maig us encomanarem a Vós, Mare de la Misericòrdia, les moltes persones afectades pel virus i que en segueixen patint les conseqüències...»

El maig de l'any passat, el Papa també va demanar als fidels que resessin a la Mare de Déu: «En aquests dies, el poble de Déu manifesta amb particular intensitat el seu amor i devoció a Maria.» El Pontífex va escriure una carta adreçada a la feligresia on demanava que cadascú resés el Rosari a casa durant tot el mes: «He pensat proposar-vos que redescobriu la bellesa de resar el Rosari; podeu triar, segons la situació, resar-lo junts o de manera personal, apreciament la part positiva de les dues possibilitats.» D'altra banda, el Papa també va aprofitar per recordar que la pregària és molt necessària per ajudar els que més pateixen per la pandèmia: «Contemplar junts el rostre de Crist amb el cor de Maria, la nostra Mare, ens unirà encara més com a família espiritual i ens ajudarà a superar aquesta prova. Resaré per vosaltres, i vosaltres, si us plau, reseu per mi.»

Catalunya Cristiana, un mes gratis

Ara, si encara no estàs subscrit a *Catalunya Cristiana*, et regalem un mes perquè la rebis, te n'enamoris i t'acabis de convèncer.

Tant si ets una parròquia, una entitat o un particular, truca'ns al **934 092 770** o envia'ns un mail a unmesgratis@catalunyacristiana.cat i et regalem un mes de subscripció. La rebràs setmanalment i de manera gratuïta.

 Tortosa

JOSEP ALANYÀ I ROIG
Canonge arxiver

És una restauració que havia esdevingut ja imprescindible i urgent puix mai abans, des de l'any 1730, s'hi havia fet una intervenció general

La portalada major estarà presidida per la imatge de la Mare de Déu de la Cinta

La façana de la catedral de Tortosa, en restauració

El 19 d'abril van començar les obres de restauració de la façana barroca de la catedral de Santa Maria amb l'aixecament de bastides, plantades a tot el llarg i alt del mur principal de la seu. És una restauració que havia esdevingut ja imprescindible i urgent, puix mai abans, des de l'any 1730, data de la seva conclusió, s'hi havia fet una intervenció general.

I això que la seva arquitectura i els relleus escultòrics de capitells, cornises, portalades i fornícules, a més de veure's afectats pels agents climàtics i biològics, mostren no pocs impactes dels embats de l'artilleria de les guerres de Successió (1702-1714), del Francès (1808-1814) i de la darrera Guerra Civil (1936-1939). Una puntual i lleugera actuació feta després de la guerra del Francès, poc encertada, no fou suficient per retornar al monumental fron-

tis la solidesa i la bellesa originals.

El projecte ha estat redactat pels arquitectes Carles Brull i Andreu Alfonso i el restaurador Manel Iglesias i, acabat el procediment legal de licitació pública, ha estat encarregada l'execució de l'obra a l'empresa *Estudio de Métodos de la Restauración S.L. (EMR)*, que ha restaurat a la diòcesi l'església de Traiguera i les de Benicarló i Vinaròs en la darrera edició de *La Llum de les Imatges* (2013) i, a l'arxidiòcesi de València, l'església de Sant Nicolau amb les precioses pintures de Dionís Vidal, autor dels frescos de la Reial Capella de la Verge de la Cinta de la nostra catedral.

Amb la restauració iniciada, la façana, obra segons el projecte del mestre major de la seu Martí d'Avària (c. 1625), executada pel mestre Josep Xambó, mort d'un tret mentre hi treballava, el seu fill

C. Brull-A. Alfonso

Imatge fotogramètrica de la façana de la catedral.

Amador Gisbert

Imatge de la Mare de Déu de la Cinta. Benedicció pel nunci Renzo Frattini el 2017.

Roc i els mestres Pau Simó i Anton Ferrer, recobrarà la bellesa polícroma original de la pedra daurada de les pedreres de Flix i dels ornaments combinats en marqueria de jaspí de Tortosa, marbre blanc i pedra negra del Priorat.

Bé que inacabada, perquè el cos superior i les dues torres altes importaven una enorme despesa econòmica, havien de tapar la trajectòria balística dels canons del castell i, a més, no n'era segura l'estabilitat per la condició sorrenca al·luvial del subsol, la gran façana lluirà magnífica. Ho farà damunt l'ampli espai de la plaça que s'està construint sobre les restes arqueològiques de la *Dertosa* romana i visigoda i, més tard, sarraïna, dominant el curs de l'Ebre i tenint per capçalera enlairada el castell de Sant Joan.

Les tres portes catedralícies seran revestides de llautó daurat i decorades amb motius ornamentals i inscripcions al·lusives a la Mare de Déu

La portalada major estarà presidida per la imatge de la Mare de Déu de la Cinta, una escultura magnífica de 3,30 m, obra en marbre de Carrara per l'escultor cordovès Marco Augusto Dueñas, ornada amb corona i cinta de llautó daurats de l'orfebre Rafael Rubio Valverde, beneïda pel nunci Renzo Frattini i donada al Capítol Catedralici per la Reial Arxiconfraria de la Cinta el 3 d'agost del 2017, any Jubilar de Nostra Senyora de la Cinta.

El sol, en el seu curs de migdia fins a la posta, darrere el mont Caro, farà brillar les tres portes catedralícies, que, segons projecte, seran revestides de llautó daurat i decorades amb motius ornamentals i inscripcions al·lusives a la Mare de Déu, titular de la catedral sota l'advocació de l'Estrella.

Amb un cost pròxim als 500.000 €, financen l'obra el Ministeri de Foment, el Departament de Cultura de la Generalitat, la Diputació de Tarragona, l'Ajuntament i el Bisbat de Tortosa.

Cada dia és una nova oportunitat per aprendre

Gestionant capacitats

www.emiser.es · 938 46 61 11 · emiser@emiser.es

 Barcelona

Enric Frigola: la cultura mediàtica

JAUME AYMAR RAGOLTA
Director de «Catalunya Cristiana»

Era l'any 1962. Som a Ràdio Girona EAJ 38, una filial de Ràdio Associació de Catalunya (Barcelona) que havia emès per primera vegada el 10 de desembre de 1933 i on havien col·laborat intel·lectuals de prestigi com Jaume Vicens Vives, Carles Rahola, Joaquim Pla Cargol o Miquel de Palol. La primera veu —abans, durant i després de la guerra— era la de la incansable locutora Francina Boris. Entrava als estudis un jove tímid, que somniava ser locutor: es deia Enric Frigola Viñas i havia nascut a Peratallada el 1946. Era nou al mitjà i, després de diverses proves, se'l va acceptar. Va començar el torn de nit de 10 a 12 i no l'abandonà en el decurs dels sis anys que va romandre a l'emissora. Tenia una veu atraient i una excel·lent dicció tant en castellà com en català, parla que va anar introduint, especialment a través de dos programes fets exclusivament en la nostra llengua: *D'ací i d'allà* i *D'un clar país*: una gran aportació a la normalització lingüística a través de les ones.

L'Enric era polivalent, presentava emissions especials i, quan calia, cantava. Més tard, va fer programes d'informatius i promoció musical en català a Ràdio Espanya de Barcelona, després passà a Ràdio 4, on va treballar amb la popular Maria Matilde Almendros, i a Catalunya Ràdio (2001-2009), on fou coordinador de Catalunya Cultura i Catalunya Música, a Televisió de Catalunya

i a Cadena 13. Durant 12 anys fou cap de programació i responsable de programació infantil a TVE de Sant Cugat del Vallès.

Vaig conèixer l'Enric Frigola el 7 de novembre de 1982, quan tots dos vam retransmetre per ràdio, a la tribuna dels periodistes, davant de la façana del naixement de la Sagrada Família, la visita del papa Joan Pau II. Recordo aquell dia gris, el papamòbil avançant per l'Avinguda Gaudí enmig de l'entusiasme general, i un mossèn Jarque —fundador de *Catalunya Cristiana*— encara àgil, corrent al costat del vehicle pontifici. Els locutors ens encallàvem amb el cognom del secretari personal del Papa, el polonès, Stanisław Jan Dziwisz, avui cardenal i arquebisbe emèrit de Cracòvia.

L'Enric, poc abans, havia estat jurat i havia presentat el festival *Joves que canten viure en plenitud* (1983), organitzat per l'Àmbit Maria Corral, una associació decla-

Vaig conèixer l'Enric Frigola el 7 de novembre de 1982, quan tots dos vam retransmetre per ràdio la visita del papa Joan Pau II

rada d'utilitat pública, dirigida per l'amic comú Joan Viñas Bona, tan recordat per la Campanya Benèfica de RNE, que havia treballat també a Ràdio Girona i que fou pioner de Ràdio Estel. Era un concurs de cançons joves que havien de cantar la plenitud de l'ésser humà, la solidaritat i l'amor autèntic; una de les guanyadores fou Ester Romero, després presentadora de *Signes dels Temps*.

El 2000 Enric Frigola rebé el guardó Ofici de Periodista, que li atorgà el Col·legi de Periodistes; el 2009 la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya, i el 2010 un dels Premis d'Actuació Cívica de la Fundació Lluís Carulla. Aquell mateix any, Barcelona preparava una altra visita pontifícia, la de Benet XVI; en feia dos que jo havia assumit la direcció de Ràdio Estel i, havent dimitit l'Òscar Corominas —molt actiu en l'àmbit de la gestió social, a la residència de Can Banús, pionera en la reinserció de malalts del VIH/sida i al Centre especial de treball Mansol—, recordo que li vaig preguntar al nostre bon col·laborador l'exconseller Ignasi

Farreras (traspassat el 2020) si creia que Enric Frigola, amic seu que s'acabava de jubilar, podria acceptar la gerència de Ràdio Estel. Em va dir que creia que sí; a la primera entrevista l'Enric es va mostrar sorprès, però no va trigar a accedir. Havent-lo acceptat el Patronat, entrà com a voluntari a l'emissora.

Aquests onze anys, la tasca de l'Enric al capdavant de Ràdio Estel com a cap de personal, coordinador de programes i gerent, ha estat una lluita constant per preservar la identitat cristiana i catalana d'un mitjà de comunicació que cobreix la pràctica totalitat del territori de Catalunya i Andorra; per ser justament valorada per l'Església i la resta de la societat i, especialment, per trobar recursos amb patrocinis, publicitat, subvencions i el suport de l'arquebisbat de Barcelona i del bisbat d'Urgell.

Enric Frigola va entrar com a voluntari i ara en surt, per decisió pròpia, també voluntàriament. Tinc la certesa que ha fet més del que podia: el temps ho demostrarà. Enric, com diem a Girona: moltes i moltes gràcies!

Enric Frigola finalitza una etapa d'onze anys com a coordinador general de Ràdio Estel i «Catalunya Cristiana».

La tasca de l'Enric al capdavant de Ràdio Estel ha estat una lluita constant per preservar la identitat cristiana i catalana del mitjà

Club més Amics

Associació Amics de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel

INFORMACIÓ I
RESERVES:
Tel. 93 4673244
info@ruthtravel.es
www.ruthtravel.es

DEL 7 AL 9 DE MAIG I
DEL 25 AL 27 DE JUNY

PELEGRINATGE MARIA
AL SANTUARI DE
LOURDES

DEL 24 AL 29 DE MAIG

PELEGRINATGE MARIA
AL SANTUARI DE
GUADALUPE
(Extremadura)

DEL 9 AL 16 DE JUNY

RUTA XACOBEA
«ANY SANT 2021»
SANTIAGO DE
COMPOSTELA + PORTO

DEL 18 AL 25 D'AGOST

SUISSA: NATURA I
TRADICIONS DELS ALPS
(autocar)

NOTA: Tot el contingut dels nostres viatges ha estat adaptat i actualitzat, seguint els protocols establerts contra el COVID-19, per tal d'oferir als nostres viatgers la màxima seguretat i higiene.

Ara més que mai cal viatjar amb bona companyia i amb els millors professionals; Club + Amics i Ruth Travel continuem com sempre al teu costat.

Organització tècnica

Toni Hervás ha estat nomenat nou director de l'emissora

Nova
etapa a
Ràdio
Estel i
«Catalunya
Cristiana»

Toni Hervás, de 48 anys, periodista i consultor de comunicació, és el nou director de Ràdio Estel.

Ràdio Estel i *Catalunya Cristiana* inicien una nova etapa d'impuls i millora. L'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Joan Josep Omella, ha reorganitzat els dos òrgans de govern d'aquests mitjans (dos patronats que corresponen a la Fundació Missatge Humà i Cristià per Ràdio Estel i a la Fundació Catalunya Cristiana per a l'Evangelització i la Cultura per *Catalunya Cristiana*) en un únic grup de persones, format per preveres i laics vinculats al món de la comunicació. Està previst que en breu totes dues fundacions s'unifiquin per optimitzar-ne el govern i relançar-ne els projectes comunicatius.

Aquest grup plural, presidit per l'arquebisbe de Barcelona, està format per Gaspar Coderch, ecònom de l'arquebisbat; Mn. Ramon Batlle, viceecònom; P. Bernat Juliol, responsable de comunicació de l'Abadia de Montserrat; Josep Caminal, exdirector del Gran Teatre del Liceu i exdirector general de presidència del Grup Godó; Jordi Casoliva, director de COPE Catalunya; Borja García-Nieto, exconseller d'Antena3, Sogecable i actualment vinculat a 8tv; Mn. Jaume Aymar, director de *Catalunya Cristiana*, i Toni Hervás, director de Ràdio Estel.

La nova etapa s'inicia per fer possible dos projectes econòmicament viables i amb una major audiència, mantenint les plantilles actuals amb la previsió d'afegir

talent jove i amb una oferta comunicativa transversal per fer arribar el missatge cristià al conjunt de la societat. També està previst enriquir els continguts amb la inclusió de noves i diferents sensibilitats intel·lectuals i eclesials.

El cardenal Omella va presidir les reunions en què s'han erigit els dos nous patronats, que ja van prendre dues decisions executives: la continuïtat transitòria de Mn. Jaume Aymar com a responsable de la publicació *Catalunya Cristiana* i el nomenament de Toni Hervás com a director de Ràdio Estel.

Precisament, Toni Hervás, en una entrevista al programa *El mirador de l'actualitat*, ha remarcat que l'objectiu de Ràdio Estel continua sent el dels inicis de la fundació, el 1994: un model de ràdio oberta, que arribi als més allunyats. «En això no ha de canviar res; l'únic que hem de fer és actualitzar la forma de fer-ho i portar el missatge cristià a tothom de manera efectiva», ha manifestat el periodista i consultor de comunicació.

L'arquebisbe Omella va aprofitar la trobada per agrair als nous patrons la seva vinculació «a un projecte il·lusionant, que busca estendre a la nostra societat un missatge cristià més necessari que mai».

SIGNES D'AVUI

El declivi del bé comú

LLUÍS SERRA LLANSANA
llserrall@gmail.com

S'incrementen els indicis d'un declivi del bé comú, com si deixés d'importar el fet de tenir-lo en compte i de perseguir-lo com una cosa desitjable. En quin sentit? Es percep, sovint, una pèrdua d'interès pel grup social, per la comunitat... Els objectius individuals prevalen de manera que el bé comú es considera un tema secundari i prescindible. Per què passa aquesta situació?

Primer, aspectes conceptuals. El Concili Vaticà II entén per bé comú: «El conjunt d'aquelles condicions de la vida social que permeten als grups i a cadascun dels seus membres aconseguir més plenament i fàcilment la seva pròpia perfecció» (GS 26,1). El Catecisme assenyalava que «el bé comú afecta la vida de tots» i comporta tres elements essencials: (1) el respecte a la persona,

atenent els seus drets fonamentals i inalienables; (2) el benestar social i el desenvolupament del grup mateix, i (3) la pau, és a dir, l'estabilitat i la seguretat d'un ordre just.

Segon, causa del declivi. L'expressió «bé comú» conté dues dimensions: una d'ètica i una altra de comunitària. L'individualisme agut que impera dinamita les realitats comunes. Cada vegada més persones mostren la seva incapacitat per conviure, per compartir amb els altres. La temptació d'anar cadascú a la seva. Qualsevol fórmula de convivència experimenta dificultats

**Si «el que és meu»
sempre és prioritari,
«el que és nostre»
desapareix**

i ruptures: matrimonis, col·lectius, grups, comunitats... El que és comú perd valor i interès. El bé buscat es redueix a bé particular i així, en certa mesura, deixa de ser bé.

Tercera, pèrdua de l'abnegació. Respectar el bé comú implica practicar la virtut de l'abnegació. És a dir, ser capaç de dir no a algun dels meus desitjos i projectes per poder dir sí al bé dels altres, al bé comú. En això consisteix aquesta virtut. El bé comú no s'aconsegueix sense sacrificis personals. Si «el que és meu» sempre és prioritari, «el que és nostre» desapareix. Si l'egocentrisme impera, el que és comunitari es dissol. Sigui en l'àmbit familiar, social, econòmic, religiós, polític... Si no abordem el problema pel que fa a les causes, els resultats sempre seran els mateixos.

VICTÒRIA MOLINS, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

Vaig créixer i vaig aprendre el Catecisme amb un fórmula que era normal als anys quaranta: «Fora de l'Església no hi ha salvació.» Aquests dies de Pasqua, l'episodi de Nicodem, que ens presenta la litúrgia de la Paraula, ens parla clarament dels «veritables adoradors del Pare», que ho han de ser en esperit i en veritat.

Ara fa vint anys que ens vam tancar en unes quantes esglésies de Barcelona per reclamar «papers per a tots» amb un grapat de creients islàmics. Ens vam conèixer d'una manera especial i, en acabar la tanca, un d'aquells musulmans ens va proposar pregar junts a l'únic Déu, malgrat que procedíem de diferents religions. Aleshores va sortir el GIR (Grup Interreligiós del Raval), que encara avui continua. He de con-

FINESTRA A LA VIDA

Déu i l'ésser humà són més que les religions

fessar que, per a mi, va suposar un veritable canvi de mentalitat que ha anat creixent fins ara.

Aquest any, el segon en situació de pandèmia, el Ramadà ha tingut una sèrie de dificultats per als musulmans que viuen entre nosaltres. A causa de l'estat d'alarma, no s'han pogut reunir a les nits per celebrar a les mesquites l'Iftar o sopar del Ramadà. L'han hagut de celebrar cadascú a casa seva.

El problema és per a aquells que no tenen casa i que, en aquest cas, venen cada dia a dinar a la «taula de fraternitat» de l'Hospital de Campanya de Santa Anna. I aquí se'ns va plantejar el dilema. Els deixem sense l'àpat diari o preparem els sopars rituals al nostre claustre que ens permet la separació reglamentària per a la seguretat sanitària?

I durant tot el Ramadà, quan les

tenebres de la nit començaven a assenyalar l'hora de l'Iftar, al claustre d'una església catòlica del centre de Barcelona se sent la veu d'un musulmà cantant la Sura amb la qual s'inicia l'Iftar diari. Un altre dels resultats de la pandèmia que ens ha agermanat en tantes ocasions. Ara, des de la nostra església, on l'Esperit de Jesús ressuscitat ens dicta com a primer manament el de l'amor, sense cap exclusió, un grapat de seguidors del profeta Mahoma han pogut fer el primer menjar del dia en aquest mes per a ells de penitència i purificació al qual s'uneixen també molts dels sencesostre.

Al claustre de Santa Anna, molts musulmans hi han pogut fer el primer àpat del dia

Immersió fotogràfica a Càritas

Les fotografies de Pepe Navarro integraran un banc audiovisual comú per a les deu Càritas de Catalunya

El fotògraf Pepe Navarro ha retratat més de 40 països al llarg de la seva trajectòria.

CARME MUNTÉ MARGALEF
Fotos: Pepe Navarro

L'equip de voluntaris que distribueixen aliments a la seu de Càritas Berga.

Un equip de voluntaris distribuint aliments a la seu de Càritas parroquial de Berga; una voluntària de l'entitat acompanyant una senyora gran a fer un passeig per Torredembarra, o una conversa captada al centre Sara de Sabadell, que acull persones seropositives en risc d'exclusió social. Aquestes són algunes de les instantànies que ha pogut captar l'obturador de Pepe Navarro, fotògraf de prestigi internacional, col·laborador voluntari d'entitats com Medicus Mundi Catalunya o Aigua per al Sahel. Són fotografies que integraran un banc audiovisual comú per a les deu Càritas diocesanes de Catalunya.

Tal com explica Luis Miguel Luna, secretari de Presidència-Comunicació de Càritas Catalunya, el projecte va començar el febrer passat: «Càritas Catalunya, conscient de la importància de la imatge per a la sensibilització ja sia a través de campanyes, exposicions, rodes de premsa, pàgines web, xarxes socials i altres mitjans de comunicació, ha engegat aquest important projecte audiovisual.»

Un projecte de molta envergadura, que està previst que duri fins a finals de juny o principis de juliol, que proveirà totes les Càritas diocesanes

LUIS MIGUEL LUNA
«Càritas Catalunya, conscient de la importància de la imatge per a la sensibilització, ha engegat aquest important projecte audiovisual»

amb seu a Catalunya de fotografies que il·lustren el seu treball. Per a Pepe Navarro, el projecte ha estat una oportunitat de fer una immersió en la realitat de Càritas Catalunya, per conèixer-la a fons però des d'una mirada externa: «Fan una feina fantàstica, acompanyant, estimant i atenent les persones.» De fet, algunes de les seves fotografies també es poden veure a l'exposició COVID-19: Obre els ulls. Una lectura social i ecològica de la pandèmia, que es pot visitar de forma gratuïta al Museu Diocesà de Barcelona fins al 30 de juny.

Denúncia de les injustícies i històries de vida

Pepe Navarro, nascut a Barcelona, llicenciat en Econòmiques i Història Contemporània, tenia 39 anys quan va deixar la feina a l'antiga entitat financera de "la Caixa" per dedicar-se exclusivament a la fotografia. Era l'octubre del 1993 i se'n va anar a viure a Los Angeles, on va fer una immersió durant set mesos en la vida dels il·legals mexicans que passaven la frontera de San Diego-Tijuana cap als Estats Units. En aquell moment es va començar a forjar un estil de fotografia caracteritzat per la sensibilitat

Un voluntari ajuda a reparar la bici d'un jove magrebi que viu en un pis d'acollida.

social, la denúncia de les injustícies i les històries de vida. Reportatges fotogràfics, a més, que s'han publicat en mitjans de comunicació o en forma de llibre (amb uns 50 llibres editats).

Pepe Navarro ha fotografiat els sistemes agraris de la gent pobre de l'Havana (Cuba), ha treballat en països en guerra com Angola o Sarajevo, amb Medicus Mundi Catalunya ha pogut testimoniar projectes de cooperació internacional i amb Aigua per al Sahel, la construcció de pous d'aigua per a les comunitats de l'Àfrica subsahariana. Integrat a les Brigades Municipals de Medellín (Colòmbia), s'ha trobat i ha fotografiat la humanitat en el seu límit: consumidors de *basuco*, droga elaborada amb residus de cocaïna. «Són realitats d'una duresa que no es pot explicar, perquè qualsevol teoria es queda curta, no serveix de res.»

Segons el fotògraf barceloní, «es tracta d'estar al seu nivell, d'ajupir-te, de treure't l'armilla o deixar la càmera quan convé, perquè són situacions que et commouen molt i et fan sentir part d'un univers complex, difícil, que tu no hauries triat mai d'aquesta manera però que existeix. Penso que l'única cosa que podem fer és estimar, tan clar com això, sigui un nen, una iaia, un noi que no té cama, un pobre desorientat, o de compartir la rialla si algú riu.»

Col·laborant amb ONG com Medicus Mundi Catalunya, Mans Unides, Aigua per al Sahel i Càritas, Pepe Navarro ha tocat amb la part bona de la humanitat, amb la que s'aboca i ajuda les altres persones.

La pandèmia del Covid-19 ha aturat els seus projectes internacionals. «Tenia i tinc assignat un projecte meravellós amb la Fundació Universitat d'Antioquia, a Colòmbia. Un treball de dos mesos per commemorar els 200 anys del naixement de la Universitat.» El projecte ha quedat ajornat però, mentrestant, a casa nostra, Pepe Navarro no ha perdut el temps i ha aprofitat per endinsar-se en la tasca de Càritas Catalunya: «Estic avesat a situacions molt dramàtiques; a Catalunya, la realitat és diferent, gràcies a la intervenció de Càritas les coses són molt més possibles. Tot i ser difícils, han deixat enrere una gran càrrega de dramatisme. El que busco és no deixar la gent sola, les imatges no són dramàtiques, ni inspiren pena,

Una conversa entre una de les noies que treballa al centre Sara (per a persones seropositives) i un usuari.

PEPE NAVARRO
«El que busco és no deixar la gent sola, les imatges no són dramàtiques, ni inspiren pena, més aviat transmeten optimisme»

més aviat transmeten optimisme.»

Com diu Luis Miguel Luna, les fotografies de Navarro «són materials preciosos per transmetre una altra mirada sobre la realitat que ens envolta: objectiva, però alhora tendra, senzilla i fraterna. Aquestes sessions no solament ens estan aportant imatges de gran qualitat, bellesa i impacte social, sinó que al darrere hi ha persones i famílies que ens confien les seves històries, dificultats, il·lusions i esperances. És un regal immens que ens fan i que ens ajuda a sacsejar les consciències i a cridar-nos cap a l'acció de transformació de les situacions d'injustícia.»

Una voluntària acompanya una senyora gran a fer un passeig per Torredembarra.

JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

La devoció a la Mare de Déu

Benvolguts i benvolgudes, la devoció a la Mare de Déu l'entenc com una devoció al mateix temps intel·ligent i tendra, fonamentada —com és natural— en la fe en Jesucrist. El Concili Vaticà II, en parlar del culte a la Mare de Déu, «exhorta tots els fills de l'Església a fomentar generosament el culte, sobretot el litúrgic, a la benaurada Verge, a tenir en gran estima les pràctiques i els exercicis de pietat envers ella que en el curs dels segles el Magisteri ha recomanat [...]». I als teòlegs i als predicadors de la Paraula de Déu recomana instantment que, quan exposin la dignitat singular de la Mare de Déu, s'abstinguin amb tota cura tant de qualsevol falsa exageració com d'una excessiva estretor d'esperit» (*Constitució sobre l'Església*, 67).

La devoció a la Mare de Déu ha de ser intel·ligent. Sense caure en l'aridesa dels conceptes, ha d'estar recolzada en la Sagrada Escripura i en la genuïna Tradició de l'Església. I tant l'una com l'altra han fonamentat la veneració a Maria en el fet real de ser Mare de Jesús i, en conseqüència, si bé en un sentit diferent, Mare de l'Església. No crec que ens puguem sentir més fills de Maria del que se'n sentí sant Joan Evangelista, el qual en el seu Evangelí ens la

presenta vinculada estretament a la persona de Jesús, únic mitjancer de la nostra salvació.

La devoció a Maria ha de tenir un toc de tendresa, sense caure en el sentimentalisme i menys encara en una veneració mítica de les seves imatges. L'Església, quan beneeix una imatge de Maria per a la veneració dels fidels, fa la següent pregària: «Que la imatge que mirem amb els ulls» ens «quedi gravada» en el «cor», per tal de tenir «una fe indefallent, una esperança ferma, un amor diligent i una caritat sincera» (*Ritual de benediccions*, n. 1080). Hem d'adreçar-nos a Maria amb afecte i tendresa, i que la contemplació de la seva imatge ens mogui a imitar-la. Les relacions mare-fill mantenen l'afectivitat al pas dels anys. És natural, doncs, que tota pregària adreçada a Maria tingui un to de tendresa propi de les relacions d'un fill amb la seva mare.

Tornem als passatges del Vaticà II sobre Maria. En la continuació del que abans hem esmentat, hi trobem escrit: «Recordin els fidels que la veritable devoció no consisteix ni en un afecte estèril i transitori ni en una certa vana credulitat, sinó que procedeix d'una fe autèntica, per la qual som portats a reconèixer l'excel·lència de la Mare de Déu

i incitats a un amor filial a la nostra Mare i a imitar-ne les virtuts» (67).

En aquest mes de maig fomentem aquesta genuïna devoció a Maria. I, a més, enguany, invoquem-la especialment perquè acabi la pandèmia. Això és el que ens ha demanat el papa Francesc, tot resant el rosari en família o en comunitat. El Papa ha implicat de manera especial tots els santuaris marians del món, i n'ha escollit trenta de representatius, perquè guiïn l'oració mariana. Precisament, per al proper dissabte, dia 22 de maig, el santuari escollit és el de Montserrat, on es dirigirà aquesta pregària per a tot el món a les 6 de la tarda. En el comunicat vaticà ens recorda, d'altra banda, que «cada santuari [...] està convidat a resar en la forma i el llenguatge en què s'expressa la tradició local, per a invocar la represa de la vida social, del treball i de les nombroses activitats humanes que es van suspendre durant la pandèmia. Aquesta convocatòria en comú pretén ser una oració contínua, distribuïda pels meridians del món, que tota l'Església eleva incessantment al Pare per la intercessió de la Mare de Déu». Ni que sigui des de casa, participem-hi de cor i amb devoció filial.

Ben vostre.

**JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA**
Cardenal arquebisbe de Barcelona

«Vine i ho veuràs»

Avui, en la solemnitat de l'Ascensió del Senyor, celebrem la 55ena Jornada Mundial de les Comunicacions Socials. Per al lema d'aquesta Jornada, el papa Francesc s'ha inspirat en un verset de l'Evangeli de Joan: «Vine i ho veuràs» (Jn 1,46). Amb el seu missatge, el Papa esperona els periodistes a escriure des del lloc dels fets, a comunicar sempre fidels a la veritat, a informar sense basar-se en rumors ni en el que potser han sentit a dir.

El Sant Pare anima els professionals de la comunicació a aixecar-se de la cadira, a «desgastar les soles de les sabates», a anar a veure el que passa, a parlar amb les persones i a escoltar-les. I és precisament així, diu el Papa, com també s'ha comunicat la fe cristiana, a partir dels primers encontres de Jesús amb els seus deixebles a la vora del riu Jordà i del llac de Galilea, a partir de l'experiència personal. Aquesta és la base de l'autèntica comunicació i hauria de ser el model a seguir pels periodistes i comunicadors.

En aquest temps de distanciament social a causa de la pandèmia, la comunicació entre les persones és fonamental. En aquestes circumstàncies, els mitjans de comunicació s'esforcen a explicar-nos la realitat diàriament, són els intermediaris necessaris entre les persones i la realitat. Però és molt important que els comunicadors siguin agents d'esperança que recullin les notícies esperançadores que molt sovint passen desapercebudes. Cal comunicar al món el servei al bé comú de molts homes i dones.

Els mitjans de comunicació han evo-

lucionat molt els últims anys, gràcies a la tecnologia. La informació vola per les xarxes, es comparteix a gran velocitat, la immediatesa s'imposa quan es tracta de comunicar, la notícia adquireix un valor afegit si és comunicada amb rapidesa. De vegades, sembla que ens fixem més en el *quan* que en el *què*. D'informació, no ens en falta, però malauradament també hi ha molta confusió i desinformació. El Papa ens alerta del mal ús que es pot fer de les noves tecnologies i, com a consumidors d'informació, ens recorda que tots som cridats a ser testimonis de la veritat, a verificar-ne la veracitat abans de compartir-la, a no deixar-nos portar pels titulars.

En qualsevol societat democràtica, les notícies haurien d'ajudar-nos a conèixer la veritat. Per això, les empreses que es dediquen a la comunicació caldria que mai oblidessin que, per damunt dels seus interessos legítims, tenen el deure de posar la persona en relació amb la veritat. Lamentablement, constatem que, sovint, no es contrasten les notícies i trobem moltes veritats falses o mitges veritats que perjudiquen l'honor de la persona. A l'Evangeli de Joan llegim: «Coneixereu la veritat i la veritat us farà lliures» (Jn 8,32). Tots tenim el dret a ser lliures; per ser-ho i escollir el bé, necessitem conèixer la veritat.

Benvolguts germans i germanes, sense veritat no podem ser persones lliures. Prego per tots els periodistes i professionals de la comunicació, i demano la intercessió del seu patró, sant Francesc de Sales, perquè els ajudi a ser promotors de comunitats més cohesionades, més ben informades i més lliures.

COMENTARI DE LA PARAULA

Un collage de principis del segle segon per acoblar els quatre evangelis

El relat de l'Ascensió tan sols es troba apuntat al final de l'Evangeli de Lluç i àmpliament desenvolupat a l'inici dels Fets dels Apòstols, que hom no considera com a evangeli. D'aquí que, en la festa de l'Ascensió, se'ns proposi llegir la Conclusió llarga de Marc considerada com a canònica, encara que no forma part de l'Evangeli de Marc original. Aquest acabava d'una manera sobtada dient que les dones «sortiren fugint del sepulcre» i que «no digueren res a ningú perquè tenien por» (Mc 16,8) de comunicar-ho als deixebles de Jesús.

En la primera part de la Conclusió llarga (16,9-14) l'autor ha recalcat per triplicat que «no cregueren» l'anunci que els feu Maria Magdalena (v. 11), ni tampoc el relat dels dos deixebles d'Emaús (vv. 12-13) i ni tan sols el mateix Jesús quan s'aparegué més tard als Onze (v. 14). Les tres manifestacions de la total incredulitat dels Onze deixebles, les trobem resumides en l'encapçalament que llegirem avui: «Més tard, estant ells recolzats a taula, es manifestà als Onze i els recriminà la seva incredulitat i duresa de cor, ja que no havien cregut els qui l'havien vist ressuscitat.» Primerament, Jesús els envia al món a proclamar-hi la Bona Notícia. Seguidament, discrimina entre creients i no creients afirmant amb contundència que els primers se salvaran i els segons es condemnaran. Enumera a con-

GLÒRIA MONÉS

tinuació una sèrie de senyals que acompanyaran els creients: expulsió de dimonis, parlar en llengües noves, immunitat respecte serps verinoses o metzines, imposició de mans als malalts que els guariran. La Conclusió finalitza amb una expressió distributiva: «D'una banda, el Senyor, després de parlar-los, fou emportat enlaire cap al cel i s'assegué a la dreta de Déu; de l'altra, ells sortiren a predicar per tot arreu, col·laborant el Senyor amb ells i confirmant la Paraula amb els senyals que l'acompanyaven.» Un resum molt deformat i tendencios de l'activitat que desplegarà Jesús ressuscitat en l'Església primitiva.

JOSEP RIUS-CAMPS

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

CONSULTORI BÍBLIC

IGNASI RICART
Claretia

Per què la llengua materna de Jesús i els deixebles era l'arameu i no l'hebreu?

L'Antic Testament està escrit originalment en hebreu, i alguns passatges en arameu. Totes dues són llengües semítiques. La Bíblia grega afegeix alguns llibres escrits en grec. I tot el Nou Testament està escrit en grec, amb manlleus de l'hebreu i també de l'arameu. L'hebreu era l'idioma tradicional del poble d'Israel, però l'arameu s'anà imposant a partir del retorn de l'exili de Babilònia. El van portar els qui tornaven de la deportació.

En temps de Jesús, l'arameu ja s'havia convertit en l'idioma més habitual entre els habitants d'Israel i, per tant, no és estrany que aquesta fos la llengua materna de Jesús i dels deixebles. Tanmateix, l'hebreu continuava sent la llengua pròpia de la litúrgia, al temple, a la sinagoga, i també de l'escola. En aquests àmbits es continuava utilitzant com a llengua sagrada perquè, com hem dit, la major part de l'Antic Testament està redactat en hebreu. Per això la llengua hebrea no es va perdre, i durant segles la comunitat jueva l'ha mantingut com a llengua litúrgica. Més encara, al segle XX va conèixer un renaixement en convertir-se en la llengua oficial d'Israel.

En la Bíblia, l'hebreu utilitza nombroses imatges que esdevenen símbols impactants, i que són vàlids per cohesionar el poble de la Paraula, o més ben dit, per cohesionar-lo al voltant de la Paraula de Déu. Nosaltres, els cristians, som els receptors i transmissors d'aquesta taula de diàleg entre Déu i l'ésser humà.

PER A CONSULTES:

REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Ascensió del Senyor

Lectura primera

Ac 1,1-11

S'enlairà davant d'ells

Lectura dels Fets dels Apòstols:

En la primera part del meu llibre, Teòfil, he parlat de tot el que Jesús va fer i ensenyar, des del principi fins al dia que fou endut al cel, després de confiar, en virtut de l'Esperit Sant, la seva missió als apòstols que ell havia elegit. Després de la Passió se'ls presentà viu, i ho comprovaren de moltes maneres, ja que durant quaranta dies se'ls aparegué, i els parlava del regne de Déu. Estant reunit amb ells, els manà que no s'allunyessin de Jerusalem i els digué: «Espe-reu aquí la promesa del Pare que vau sentir dels meus llavis quan us deia que Joan havia batejat només amb aigua; vosaltres, d'aquí a pocs dies, sereu batejats amb l'Esperit Sant.» Els qui es trobaven reunits li preguntaven: «Senyor, és ara que restablireu la reialesa d'Israel?» Ell els contestà: «No és cosa vostra de saber quins temps i quines dates ha fixat l'autoritat del Pare, però quan l'Esperit Sant vindrà sobre vosaltres rebreu una força que us farà testimonis meus a Jerusalem, a tot el país dels jueus, a Samaria i fins als límits més llunyans de la terra.» Quan hagué dit això s'enlairà davant d'ells, i un núvol se l'endugué, i el perderen de vista. Encara s'estaven mirant al cel com ell se n'anava quan es presentaren dos homes vestits de blanc, que els digueren: «Homes de Galilea, per què us esteu mirant al cel? Aquest Jesús que ha estat endut d'entre vosaltres cap al cel, tornarà de la manera com vosaltres acabeu de contemplar que se n'anava al cel.»

Salm responsorial

46

Aplaudiu, tots els pobles del món, aclameu Déu amb entusiasme. El Senyor és l'Altíssim, el temible, el gran rei de tota la terra.

R. Déu puja enmig d'aclamacions, al so dels corns puja el Senyor.

Déu puja enmig d'aclamacions, al so dels corns puja el Senyor. Canteu a Déu, canteu-li! Canteu al nostre rei, canteu-li! *R.*

Déu és rei de tot el món: canteu a Déu un himne! Déu regna sobre les nacions, Déu seu al tron sagrat. *R.*

Evangelí

Mc 16,15-20

Jesús fou endut al cel i s'assegué a la dreta de Déu

Lectura de l'evangelí segons sant Marc:

En aquell temps, Jesús s'aparegué als onze i els digué: «Aneu per tot el món i anuncieu la bona nova de l'evangelí a tota la humanitat. Els qui creuran i seran batejats se salvaran, però els qui no creuran es condemnaran. Els senyals que acompanyaran els qui hauran cregut seran aquests: en nom meu trauran dimonis, parlaran llenguatges que no coneixien, agafaran serps amb les mans, i, si beuen alguna metzina, no els farà cap mal; imposaran les mans als malalts, i esposaran bons.» Jesús, el Senyor, després de parlar-los, fou endut al cel i s'assegué a la dreta de Déu. Ells se n'anaren a predicar pertot arreu. El Senyor hi cooperava, i confirmava la predicació de la paraula amb els senyals prodigiosos que l'acompanyaven.

Lectura segona

Ef 4,1-13

Arriba a la talla de la plenitud del Crist

Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes:

Germans, jo, pres per causa del Senyor, us prego que visqueu com ho demana la vocació que heu rebut, amb tota humilitat i mansuetud, amb paciència, suportant-vos amb amor els uns als altres, no escatimant cap esforç per estrènyer la unitat de l'esperit amb els lligams de la pau. Un sol cos i un sol esperit, com és també una sola l'esperança que neix de la vocació rebuda. Un sol Senyor, una sola fe, un sol baptisme, un sol Déu i Pare de tots, que està per damunt de tot, actua a través de tot i és present en tot. Però cadascun de nosaltres ha rebut la gràcia segons la mesura de la generositat del Crist. Per això diu l'Escriptura: «Pujà cel amunt, s'endugué un seguici de captius, repartí dons als homes.» Si va «pujar» vol dir que abans havia baixat del cel a la terra. És ell mateix qui, després d'haver baixat, ha pujat més amunt de tots els cels, per portar a plenitud tot l'univers. És ell qui ha fet a uns el do de ser apòstols, a d'altres el de ser profetes, a d'altres el de ser evangelistes, pastors o mestres, i així ha preparat els qui formen el seu poble sant per a una obra de servei, per edificar el cos de Crist, fins que ens trobarem units uns i altres constituint tots, en la unitat de la fe i del coneixement del Fill de Déu, l'home perfecte, l'home que arriba a la talla de la plenitud del Crist.

Al·leluia

Mt 28,19-20

Aneu a convertir tots els pobles; jo seré amb vosaltres cada dia fins a la fi del món.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIAI I)

TEMPS DE PASQUA

(SALTERI: SETMANA 3)

Maig

16. DIUMENGE

Ascensió del Senyor, *Blanc*. Lectures: Fets 1,1-11 / Salm 46 / Efesis 4,1-13 / Marc 16,15-20

SANTORAL: Germer, b.; Honorat, b.; Joan Nepomucè, prev. i mr.; Margarida de Cortona, rel.; Simó Stock, prev.

17. DILLUNS

Fèria, *Blanc*. Lectures: Fets 19,1-8 / Salm 67 / Joan 16,29-33

SANTORAL: Pasqual Bailón, rel.; Restituta, vg.

18. DIMARTS

Fèria, *Blanc*. Lectures: Fets 20,17-27 / Salm 67 / Joan 17,1-11a. O bé: *Sant Joan I* (ML), *Vermell*. Tarragona: **Sant Pròsper** (MO), *Blanc*.

SANTORAL: Fèlix de Cantalici, rel.; beat Joan Gilbert, rel.; Rafaela-Maria Porras, rel. i fund.

19. DIMECRES

Fèria, *Blanc*. Lectures: Fets 20,28-38 / Salm 67 / Evangeli Joan 17,11b-19. Vic: **Sant Francesc Coll i Guitart**

(ML), *Blanc*.

SANTORAL: Alcuí de York, ab.; Celestí V, p.; Ciríaca.

20. DIJOUS

Fèria, *Blanc*. Lectures: Fets 22,30;23,6-11 / Salm 15, / Joan 17,20-26. O bé: *Sant Bernardí de Siena* (ML), *Blanc*.

SANTORAL: Baldiri, mr.; Basilissa, vg.; Hilari i Silvi, b.

21. DIVENDRES

Fèria, *Blanc*. Lectures: Fets 25,13-21 / Salm 102 / Joan 21,15-19. O bé: *Sant Cristòfor Magallanes* (ML), *Vermell*.

SANTORAL: Secundí, mr.; Torquat, mr.; Virgínia, viuda.

22. DISSABTE

Fèria, *Blanc*. Lectures: Fets 28,16-20.30-31 / Salm 10 / Joan 21,20-25.

O bé: *Santa Rita de Càssia* (ML), *Blanc*. Barcelona, Tarragona i Vic: **Santa Joaquina de Vedruna** (MO), *Blanc*.

SANTORAL: Ató, b.; Júlia, vg. i mr.; Quitèria, vg. i mr.

El Sant 19 MAIG

Beat Alcuí de York

Al tombant dels segles VIII i IX va tenir lloc l'anomenat renaixement carolingi. Es va tractar d'una renovació espiritual i cultural promoguda per l'emperador Carlemany. Una de les personalitats que més es va implicar en aquest moviment renovador va ser el beat Alcuí de York (c. 730 – 804). Pertanyent a la noblesa britànica, va rebre la millor formació del moment i ràpidament va destacar per la seva capacitat intel·lectual. Nomenat diaca, va estar al capdavant de l'escola catedralícia de York. A l'hora de formar un grup de persones que duguessin a terme una renovació espiritual i cultural de l'imperi, l'any 781 Carlemany va triar Alcuí com el seu ministre principal. A partir de llavors, el beat anglès es va dedicar a obrir centres de formació als monestirs i les catedrals de tot Europa occidental, i a recollir i fer còpies de manuscrits antics, tant del llegat filosòfic grecoromà com de teologia i espiritualitat cristianes. Va renovar i unificar la litúrgia prenent com a base la tradició de l'Església de Roma. Alcuí de York també va escriure llibres d'indole molt diversa, des d'obres teològiques, fins a manuals de gramàtica llatina o poemes. Als darrers anys de vida els va passar al monestir de Marmoutier, al centre de França, d'on va ser abat.

L'Ascensió del Senyor

CONSOL MUÑOZ
Superiora general de les
Franciscanes Missioneres

La solemnitat de l'Ascensió del Senyor al cel, se celebra als quaranta dies de la Resurrecció. Però nosaltres la commemorem el diumenge VII de Pasqua, perquè aquí el dijous de l'Ascensió no és dia festiu ni de precepte.

En les normes universals sobre l'any litúrgic i sobre el calendari, del 21 de març del 1969, publicades com a introducció del *Calendarium Romanum*, surt explicitat: «Allà on les solemnitats de l'Epifania, l'Ascensió i el Santíssim Cos i Sang de Crist no són de precepte, se celebraran un diumenge com si fos dia propi, de la manera següent:

- a) L'Epifania, el diumenge que cau entre el 2 i el 8 de gener.
- b) L'Ascensió, el VII diumenge de Pasqua.
- c) La solemnitat del Santíssim Cos i Sang de Crist, el diumenge després de la Santíssima Trinitat.»

Tenim unes dades excel·lents de la pelegrina Egèria, durant la seva peregrinació a Terra Santa les darreres dècades del segle IV, i pels seus escrits sobre aquest pelegrinatge sabem que a Jerusalem no hi havia cap ritu especial de l'Ascensió el dia quaranta. En la seva narració, el relat de l'Ascensió segons la lletra dels Fets dels Apòstols i l'Evangeli, era llegit el dia cinquanta a l'indret en què va tenir lloc l'esdeveniment salvador.

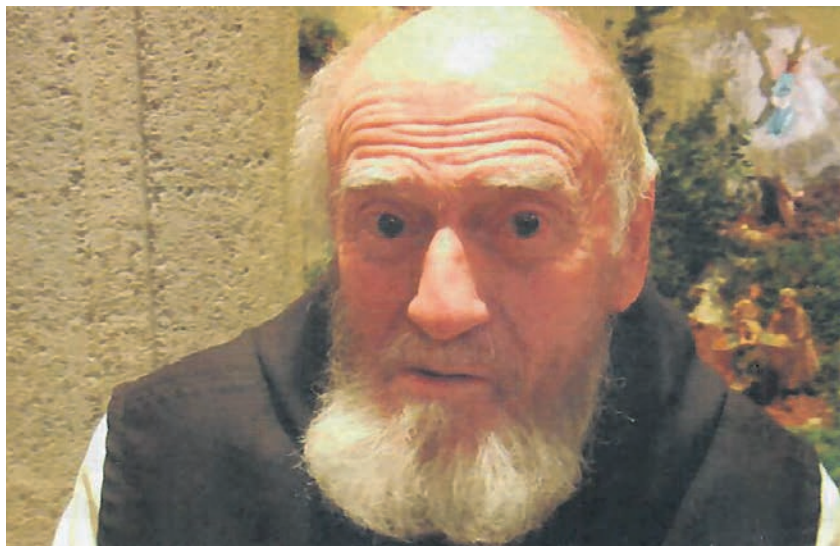
També tenim el testimoni d'Eusebi

de Cesarea (segle IV), que escriu que Pentecosta és el dia solemníssim en què Crist va ser rebut al cel; amb la qual cosa es dedueix que l'Ascensió era com el «segell» de la cinquantena pasqual.

I dels sermons del papa sant Lleó Magne (segle V) concloem que ja es va introduir la festa de l'Ascensió als quaranta dies de Pasqua. Llegim en el sermó segon de la festa de l'Ascensió: «Als quaranta dies de la seva resurrecció, es va elevar en presència dels seus deixebles, i així va posar fi a la seva presència corporal...» Per tant, al segle V Roma ja celebrava l'Ascensió el dia quaranta, i en aquell segle la pràctica es va universalitzar a tota l'Església.

Dos evangelistes i el llibre dels Fets dels Apòstols narren l'Ascensió del Senyor al cel. El penúltim paràgraf de l'evangeli de Marc ens diu: «Jesús, el Senyor, després de parlar-los, fou endut al cel i s'assegua a la dreta de Déu.» I a l'últim paràgraf de l'evangeli de Lluc tenim: «I mentre els beneïa, es va separar d'ells i fou endut cap al cel.» El llibre dels Fets relata: «Quan hagué dit això, es va enlairar davant d'ells; un núvol se l'endugué, i el deixaren de veure (1,9).»

Mateu conclou l'evangeli amb aquesta frase: «Jo soc amb vosaltres dia rere dia fins a la fi del món.» Amb això estem segurs que si ha pujat al cel, no per això ens ha deixat sols, sinó que comptem sempre amb la seva companyia. Gràcies, Senyor Jesús.

En record de fra Josep Biosca Albareda

LLEONARD DEL RIO CAMPAJÓ
President de la Coral de Santa Maria,
d'Igualada

Coincidint amb la festivitat del Sant Crist d'Igualada, va morir, als 95 anys, fra Josep (Ramon) Biosca Albareda, monjo de Poblet, després de setanta anys de vida religiosa.

Havia nascut a Igualada el 30 d'agost del 1925. Fill de Domènec Biosca i Àngela Albareda, era el petit de nou germans, dels quals dues germanes també van abraçar la vida religiosa com a escolàpies, Àngela i Josefina.

La seva casa natal, al carrer de Sant Cristòfor, era coneguda com a Cal Garlopa, ja que el seu pare era fuster. Va ser alumne dels Germans Maristes. Durant la guerra (in)civil, a casa seva van donar refugi a Mn. Amadeu Amenós i al caputxí P. Carles de Barcelona.

El 2 d'octubre del 1950 va ingressar com a monjo a Poblet. Tenia 25 anys. El 4 d'abril del 1951 va fer la professió simple i el 17 d'abril del 1956 va professar com a germà convers, prenent el nom de Josep.

Va dedicar la seva vida a Déu en el recolliment, el silenci, la pregària, el treball en comunitat;

seguint un estil de vida guiat per la Regla de sant Benet.

Voldria recordar una simpàtica anècdota, viscuda en la visita que la Coral de Santa Maria va fer a aquest monestir el març del 2012. A l'arribada, l'expedició va ser amablement atesa pel monjo igualadí Salvador Batet, que ens va mostrar les diverses dependències de l'abadia. Vam oferir, a àmplia nau abacial, un concert coral.

Prèviament, vam demanar a l'amic Batet poder saludar el germà Biosca. El va anar a buscar. Quan tots dos entraven a la sala, vam interpretar l'*Himne a Santa Maria d'Igualada*. Van quedar gratament sorpresos. Al venerable Josep Biosca se li van humitejar els ulls i va esclatar en un plor joiós.

Era el record als seus orígens, a la seva parròquia, tan propera a la seva llar. En acabar la cançó, li vam dedicar un càlid aplaudiment i, commogut, ens va donar les gràcies. Després, va escoltar el concert i la Coral va obsequiar els dos compatriotes amb sengles records d'Igualada i el prisma de cristall de la Coral.

Que reposi en la pau dels justos.

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Comunió

Vaig assistir a la Primera Comunió d'un familiar i, a l'hora de rebre la comunió, moltes persones que no trepitgen una església ni per casualitat van combregar. Jo no m'hi vaig acostar, perquè fa temps que vaig deixar de practicar i recordo que de petit em van ensenyar que ens havíem de confessar abans de combregar. Què cal fer en aquestes circumstàncies?

Combregar sense estar en «comunió» —és a dir, molt unit al Senyor— no té gaire sentit. Unió en la fe i en la vida de fe. Combregar amb Crist Eucarístia implica una coherència de vida i es combrega indignament quan la vida va per altres camins contraris a l'Evangeli sense propòsit d'esmena. Hi ha situacions concretes en què l'Església demana que ens abstinguem de combregar mentre no superem la situació de pecat. I això no vol dir que no puguem participar en la celebració de l'Eucaristia. Actualment, a diferència d'altres èpoques en què s'exagerava la puresa necessària per combregar, hi observem més aviat una certa superficialitat i frivolitat i, particularment, en circumstàncies com les que vostè esmenta. Molta gent poc formada en la fe actua per mimetisme. Cal recordar en celebracions, com ara les primeres comunions, que per combregar s'exigeixen certes circumstàncies. Estar batejats, viure en estat de gràcia i observar el dejuni eucarístic. Són coses elementals però que molta gent desconeix. Per exemple, avui no és estrany que gent no batejada assisteixi a una d'aquestes celebracions i desconeixi que no poden combregar. Vostè va actuar bé, tot i que hauria estat millor si s'hagués confessat i, tot combregant, reprendre el camí de fe.

PER ENVIAR CONSULTES AL DR. MATEO:
elconsultori@hotmail.com
Ap. de correus 121-25620 Tremp (Lleida).

Postals des d'Andalusia

A propòsit de Joan d'Àvila

Andalusia ha recordat, en ple mes de maig, la silueta entranable de sant Joan d'Àvila, missioner ardent de Crist. El 10 de maig passat, el nunci apostòlic de Sa Santedat a Espanya, Mons. Bernardito Auza, va presidir l'Eucaristia solemne a la basílica on reposen les restes mortals de l'apòstol d'Andalusia, a Montilla, concelebrada pel bisbe de la diòcesi, Mons. Demetrio Fernández i el clergat cordovès. Sens dubte, va ser una jornada d'intenses vivències sacerdotals i pastorals. Joan d'Àvila s'ha convertit en model per a tot cristià però, sobretot, per a aquesta terra andalusa, que va recórrer incansablement, i on va crear centres d'estudi i va fomentar les vocacions.

Joan d'Àvila hi manté el seu centelleig: la seva predicació, seguida sempre de llargues hores de confessional i de llargues explicacions del Catecisme, als infants; el seu missatge central i principal: Crist crucificat; el seu consell per predicar bé: «Estimeu molt Déu»; la seva força oratòria, que basava en quatre pilars: la pregària, el sacrifici, l'estudi i l'exemple; el seu secret personal: el menyspreu i el coneixement d'un mateix, considerant-se sempre inferior als altres; el seu model predicador: Pau de Tars; i, finalment, la missa, ja que en ella centrava tota l'evangelització i vida sacerdotal, i la celebrava amb llàgrimes pels seus pecats.

El clergat andalús recorre al llarg de l'any la ruta avilista i visita la seva basílica, a Montilla. Ja s'han celebrat diferents congressos internacionals dedicats a sant Joan d'Àvila. Els seus ensenyaments i el seu model de vida continuen il·luminant, com una torxa d'esperança i de fe, tot el món.

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Gràcies, Joan

Vull felicitar Joan Pallarès-Personat per l'escrit sobre el Dr. Junyent a *Catalunya Cristiana*.

Realment presenta molt bé la seva gran personalitat. Encara sembla que el veig passar per davant de casa quan anava a l'Escorial. Un nebot seu, Mn. Josep Junyent, era del meu curs. Va morir a Manresa. Gràcies al Dr. Junyent, Ripoll pertany al bisbat de Vic. Perquè quan, anys enrere, hi va haver una reestructuració dels bisbats, Ripoll anava a parar «inexplicablement» a Girona. Volien adaptar tant com poguessin «los obispos a las provincias». Un error gravíssim històricament. Una espanyolada de tantes. El felicito i moltes gràcies.

MN. FRANCESC D'ASSÍS
VILAMALA
Barcelona

No oblidem les víctimes del Covid

Sovint, en els darrers dies, les notícies informen que a les residències de gent gran, tant aquí com arreu de l'Estat, ja no hi ha persones que moren.

El primer que penso és a donar gràcies a Déu però, automàticament, m'envaeix una gran tristor. Em ve al cap tot el que ha passat en aquest darrer any, especialment durant els primers mesos de la pandèmia. Cada dia morien avis i àvies a les residències, molts. Quants? I, sobretot, com? Molts totalment sols i altres sense poder anar a un hospital. Ho sabrem tot algun dia? Déu meu, quina tragèdia!

Un cop passi aquest malson, es taria bé dedicar un dia per recordar totes les víctimes del Covid-19 i les

seves famílies. Crec que els ho devem. No els podem oblidar. Han de romandre a la nostra memòria. La societat té aquest deute no només com a cristians, que també, sinó com a conciutadans.

JUAN J. RIBAS
Barcelona

El bé del proïsme

Qui porta l'hàbit eclesiàstic ha de prestar molta més atenció i interès a procurar el bé i la salvació del proïsme. És una obligació indispensable perquè, a més, la caritat és la reina de totes les virtuts.

Tot plegat pot sonar a «discurs repetit» però crec que són factors que, de vegades, no es tenen prou en compte.

ANNA MARIA MUNTADA BATLLE
Granollers

Els germans que pateixen

Com recorda Ajuda a l'Església Necessitada, tots els cristians tenim una responsabilitat directa en el sosteniment d'aquests germans que pateixen, els cristians perseguits.

Hem de col·laborar en el seu sosteniment i protecció i aixecar la veu perquè la seva situació, tantes vegades ignorada pels mitjans de comunicació, es conegui. Cal, també, col·locar en el debat públic la decisiva qüestió del dret fonamental a la llibertat religiosa. Malauradament, la persecució i la violència terrorista continuen essent d'actualitat.

XUS D. MADRID
Palamós

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

Montserrat Torrent celebra els seus 95 anys durant l'acte de presentació dels treballs d'acabament de l'orgue de Sant Felip Neri

La gran dama de l'orgue

El 17 d'abril, dia del noranta-cinquè aniversari de la il·lustre organista i musicòloga Montserrat Torrent i Serra, la fundació que porta el seu nom va presentar els treballs d'acabament de l'orgue de l'oratori de Sant Felip Neri del barri Gòtic de Barcelona. La construcció de l'instrument —iniciada l'any 1967 i aturada durant cinc dècades— ha anat a càrrec de Blancafort Orgueners de Montserrat, sota la direcció d'Albert Blancafort.

Batejat amb el nom d'Orgue Montserrat Torrent, el nou instrument omplirà un buit a Barcelona, on serà l'únic orgue barroc de gran format (amb tres manuals i setze peus de façana) per poder interpretar solemnement les grans obres dels repertoris barroc i ibèric. L'església de Sant Felip Neri és el lloc ideal per acollir aquest orgue, gràcies a una acústica immillorable, i el programa d'activitats que l'acompanyen.

Llegat musical

La Fundació Montserrat Torrent es va constituir l'octubre passat per tal de promoure el llegat musical de l'organista catalana més rellevant del

MAC
Barcelona
Fotos: Agustí Codinach

Montserrat Torrent va oferir un recital el dia del seu aniversari.

segle XX. Els seus objectius es focalitzen en una doble vessant, docent i cultural, que permetrà la creació d'un centre d'interpretació de la música barroca i ibèrica d'orgue a Barcelona, l'establiment de convenis de cooperació amb l'Escola Superior de Música de Catalunya i altres centres superiors d'ensenyament musical, la concessió de beques per a joves estudiants d'orgue, la instauració d'un concurs internacional d'orgue, l'ampliació dels actuals cicles d'audicions a càrrec de l'organista titular de l'església de Sant Felip Neri, Bernat Bailbé, i la inclusió de l'Orgue Montserrat Torrent en cicles musicals de la ciutat i del país.

Al llarg de l'acte també va tenir lloc la presentació del llibre *Montserrat Torrent, la dama de l'orgue*, on el periodista Albert Torrens recull les memòries de l'organista. El volum, publicat per Ficta Edicions, és un treball exhaustiu i rigorós que aprofundeix en la vida i la reeixida carrera musical de Montserrat Torrent. Finalment, Montserrat Torrent va obsequiar els assistents amb un recital d'obres d'Aguilera de Heredia, Frescobaldi, Banchieri, Pachelbel i Mozart.

Tot un referent

Nascuda a Barcelona l'any 1926, Montserrat Torrent va iniciar la formació musical com a pianista als cinc anys, sota la direcció de la seva mare, Àngela Serra, que havia estat deixeble d'Enric Granados. Va continuar els estudis a l'Acadèmia Marshall, on va ser alumna de Carme Francolí i Frank Marshall.

El 1952, va començar els estudis d'orgue amb Paul Franck a l'Escola Municipal de Música de Barcelona, l'actual Conservatori Municipal de Música, del qual va arribar a ser catedràtica i encara n'és avui, en qualitat d'emèrita.

Diverses beques li van permetre ampliar estudis a París, Siena i Harlem amb noms com Noëlie Pierpont, Ferdinando Germani, Helmut Rilling i Luigi Ferdinando Tagliavini. També va aprofundir en l'estudi de la música ibèrica antiga amb Gregori Estrada i Santiago Kastner. Va col·laborar amb Ars Musicae, grup pioner a Catalunya dedicat a la interpretació de la música de l'edat mitjana, del Renaixement i del barroc amb criteris històrics.

La il·lustre organista va signar exemplars del seu llibre de memòries.

Fundadora i pionera

Montserrat Torrent va fundar l'associació Amics de l'Orgue el 1962. En aquests anys, va ser pionera en la renovació d'un instrument, entrat en decadència com a conseqüència de la postguerra, en un moment en què ser organista, i especialment sent dona, significava nedar a contracorrent. El seu llegat és extraordinari i són innumbrables els deixebles (Susana García Lastra, Juan de la Rubia...) que ha tingut.

El seu primer enregistrament, dedicat a l'obra del cèlebre organista i compositor valencià Joan Cabanilles, a l'orgue gòtic de Daroca (Aragó), va ser premiat amb el Grand Prix du Disque l'any 1967. Posteriorment, ha enregistrat una cinquantena de discos en orgues històrics, com els de Maó, el Vendrell o Segòvia, entre altres. Com a concertista, s'ha prodigat amb més de mil sis-cents concerts arreu del món.

Les seves actuacions a l'orgue han estat i continuen sent un referent del més alt nivell, tant pel seu rigor acadèmic com per la seva calidesa i musicalitat. Amb una trajectòria de més de setanta anys, Montserrat Torrent ha esdevingut, probablement, l'artista en actiu més longeva de l'Estat espanyol.

Ha estat distingida amb la Creu de Sant Jordi, el Premi Nacional de Música de la Generalitat de Catalunya i el doctorat *honoris causa* per la Universitat Autònoma de Barcelona, entre altres guardons. Amb 95 anys, continua oferint concerts i fent enregistraments.

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya
Cristiana tindran un descompte
de 20 euros

www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

JESÚS ALTURO I PERUCHO
Catedràtic de la Universitat
Autònoma de Barcelona

Crims i danys col·laterals

Segur que algú deu haver explicat la fosca atracció que les adversitats alienes desperten en el nostre cor. En els accidents de trànsit afluiem la marxa del nostre vehicle no pas per prestar la nostra ajuda si cal, sinó per trobar la millor perspectiva de les imatges, que aspirem a immortalitzar en un seguit de fotografies disparades nerviosament des de l'inseparable tel·lèfon mòbil.

Si la memòria no em falla, fa anys, quan la televisió era en blanc i negre, i la vèiem com si el món fos una llarga nit il·luminada per espelmes, ja s'oferien als dòcils espectadors programes humorístics on la diversió i l'èxit quedaven assegurats per les riallades incontenibles que ens provocaven les innocentades en què queien alguns desprevinguts de bona fe. Fins i tot algun director de cine, dels simpàtics i lliures, ens va explicar, ja en color, que *To er mundo e güeno*, fent riota de la bonhomia aliena.

Ara la televisió, il·luminada per tots els colors de l'arc iris i vestida sols amb plomes de cabaret, ha millorat molt a pitjor. També la nostra, aquella que semblava que inicialment havia contribuït eficaçment a donar caràcter d'una certa normalitat a un país sense estat, és a dir, sense color propi ni ratlles limítrofes en els mapes de geografia universal i, per tant, inexistent. Però també s'hi van introduir els nefands dibuixos animats on es feia una trista i directa apologia de la força bruta i de la violència gratuïta mostrades com

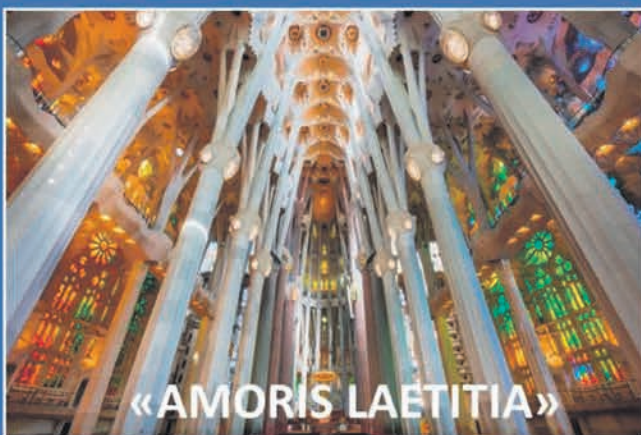
a veritables ideals als més petits i innocents de la casa, avui responsables pares de família.

També ara la nostra TV3 està morint d'èxit amb l'audiència espectacular que li dona l'escabrosa, impúdica i immoral presentació d'imatges on s'identifiquen amb noms i cognoms persones que han viscut (i viuen) la desventura, la fatalitat, l'aflicció de patir de prop, directament o indirecta, les conseqüències d'una acció criminal, sovint amb el resultat d'una mort violenta. Víctimes i culpables, familiars de culpables i de víctimes, són exhibits a la ignomínia pública, al gran espectacle de la trista realitat que se'ns ofereix a diari com a entreteniment abans d'un plàcid descans nocturn.

I fins i tot ens assabentem de les relacions íntimes, de les infidelitats i de les interioritats de persones merament sospitoses en llur participació en casos delictuosos. I poc importa que, a la fi, s'hagi demostrat que res no tingueren a veure en la infàmia passejada per la pantalla. Aquesta constatació no els estalvia pas la vulneració de la seva intimitat. I, en aquests programes, hi participen i hi són entrevistats entristits familiars i amics, però també desimbolts jutges, advocats, fiscals, policies i periodistes que van participar en l'aclariment i judici de fets esgarriuosos. Uns fets esgarriuosos i reals —prou que se'ns recorda amb insistència— esdevinguts en el nostre entorn; un entorn social, possiblement malaltís ja abans del Covid, sense més

valors que els borsaris, ni millor escola que l'exemple de les gestes amoroses protagonitzades per personatges que no tenen res millor a mostrar o per genis de les finances, autors d'estafes econòmiques gegantines. Si volem un país millor, si aspirem a una societat més fraterna, si realment lluitem per uns valors humans, ¿podem aplaudir i donar el nostre suport directe o indirecte a la comercialització de les baixes passions i de l'estranya satisfacció que procura la contemplació insensible de l'infortuni aliè com si es tractés d'un espectacle teatral?

«AMORIS LAETITIA»

10

L'AFECTIVITAT SENSE LÍMITS no ajuda a aconseguir la maduresa

En la seva exhortació apostòlica postsinodal sobre el matrimoni i la família, Francesc ha recordat que els Pares sinodals també es van referir a les actuals tendències culturals que afavoreixen una afectivitat sense limitacions, una afectivitat que sol ser expressió d'un narcisisme que dificulta la maduració de la persona i que posa en risc les relacions interpersonals.

Segons el seu parer, alguns han arribat a creure que 'tot el que és al nostre abast podem fer-ho amb llibertat'; i que, per tant, 'tot el que ens pot proporcionar plaer és lícit'; i ni res ni ningú poden impedir-ho. D'aquest principi, en dedueixen que cap argument no pot posar límits a l'afectivitat, que és una dimensió essencial de l'ésser humà.

Heus aquí com ell va sintetitzar la preocupació que manifestaren els Pares sinodals en tractar d'aquesta qüestió, que té una relació molt estreta amb el matrimoni i la família.

«Els Pares sinodals es van referir a les actuals tendències culturals que semblen imposar una afectivitat sense límits. Certament, una afectivitat narcisista, inestable i canviant no ajuda a aconseguir una maduresa més gran.»

També van manifestar preocupació davant la difusió de la pornografia i de la comercialització del cos humà, afavorida per un ús inadequat d'Internet, i també davant la situació de les persones que es veuen obligades a practicar la prostitució» (AL 41).

No obstant això, el realisme i la serenitat han d'ajudar-nos a comprendre la situació en què es troben moltes persones que, per motius potser molt diferents, no han sabut o no han tingut l'oportunitat de desenvolupar la seva capacitat de defensa davant la pressió ambiental. Segons alguns, la moda s'ha convertit en una obligació.

El resultat d'aquest procés és prou conegut: no són pocs els esposos que, sense adonar-se'n, s'han trobat en situació de risc, un risc que sovint no han estat capaços de superar, amb les conseqüències que podem imaginar per al mateix matrimoni i per als fills.

En clausurar l'Assemblea extraordinària del Sínode dels Bisbes realitzada l'octubre de 2014, en la qual alguns matrimonis també van participar-hi, els Pares sinodals van dedicar unes quantes Resolucions a aquesta situació, que ells van considerar summament important. Francesc expressà, en una breu síntesi, l'opinió que hi van manifestar.

«Els Pares sinodals van al·ludir als cònjuges que sovint se senten insegurs i indecisos sense trobar la forma de créixer en l'amor, de tal manera que es queden en els estadis primaris de la vida emocional i sexual.

La crisi dels esposos desestabilitza la família, provoca separacions i divorcis amb greus conseqüències en els fills, i també debilita els vincles individuals i socials» (AL 41).

Francesc no pot deixar de manifestar la seva preocupació i el seu desig d'ajudar els esposos que es troben en aquesta situació, assumint totalment el contingut del Missatge Final d'aquesta Assemblea del Sínode dels Bisbes.

«Massa sovint les crisis matrimonials s'afronten amb excessives presses i sense el coratge necessari per actuar amb paciència i reflexionar, per fer sacrificis i per perdonar recíprocament.

Els fracassos donen origen a noves relacions, noves parelles, noves unions civils i nous matrimonis, comportant situacions familiars complexes i problemàtiques per a la vida cristiana» (AL 41).

No costa gaire imaginar que, quan un matrimoni ha arribat a una situació de manca de control de l'afectivitat en les relacions de parella, els riscos de ruptura de la família es multipliquen.

Francesc s'ha referit novament a aquesta qüestió en plantejar *l'educació sexual* com una dimensió de l'educació integral, insistint que la família és el lloc idoni per afrontar-la (*anella 56*).

- Coneixes matrimonis que es troben en alguna de les situacions descrites pel papa Francesc?
- Quina actitud convé adoptar quan una parella d'amics viuen angoixats per problemes causats per la manca de domini de la seva afectivitat?
- Podem aplicar alguna mesura preventiva que impedeixi que s'arribi a una situació irreversible? Pots concretar-ne cap?

Els paquiderms van morir per culpa de les toxines emeses per un cianobacteri.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Què va causar la mort de més de 300 elefants a Botswana?

FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

La notícia ja va sortir a la premsa. Va ser a l'estiu passat del 2020 que es va produir. El país africà de Botswana, que és el que més elefants té al nostre planeta, es va veure sorprès per la mort successiva d'aquests grans mamífers. Anava augmentant dia a dia a l'entorn del delta de l'Okavango (lloc natural de gran riquesa, declarat el 2014 Patrimoni de la Humanitat), fins a arribar a més de 300 els que s'anaren trobant sense vida. De moment, és clar, es va plantejar l'interrogant: què pot haver ocasionat una mortalitat així? Una cosa semblant només havia ocorregut en època de sequera. Però aquell estiu no n'hi hagué pas. Caçadors furtius tampoc no podien ser; no haurien deixat els cadàvers com apareixien, amb els ullals intactes. Bé sabem prou que els que cacen elefants ho fan per apropiat-se del marfil. I no era aquest el cas. Els elefants morts estaven íntegres. Tampoc no era un verí. Es va fer el recompte de quants eren els que havien perdut la vida i s'arribà a la conclusió de 330, encara que alguns van dir que potser el total arribava a 350. Per què havien mort? La cosa de moment quedà enlaire.

Però no podien sentir-se satisfets els científics de quedar-se sense resposta. I per fi ha arribat una explicació que es veu molt plausible, si més no segura. Van morir per culpa de les toxines emeses per un *cianobacteri*, que és un microbi molt normal a les aigües silvestres; fins i tot pot donar a l'aigua un to blavós-verdós, com les algues, sense ser alga. Aquest bacteri, quan és abundós, emet una toxina que pot causar dany mortal. A l'estiu del 2020, que fou molt calorós a Botswana, al delta de l'Okavango podia abundar-hi, sobretot al fons de l'aigua, a la profunditat, i com que els elefants beuen amb la trompa molt endinsada no és estrany que en fossin perjudicats. Això explicaria també el fet que no hi hagués mortalitat d'altres espècies animals de la zona, que és l'objecció que alguns presentaven a aquesta explicació.

Nosaltres no hi direm res més. Però és interessant contemplar l'interès dels científics de trobar sempre una explicació als fets naturals que ocorren de vegades d'una manera més aviat estranya. I ara sembla que per fi s'ha trobat el perquè del que passà.

JOAN PALLARÈS-PERSONAT

Historiador

jpallarespersonat@gmail.com

GENT DE CASA

Maria Teresa Gavarró Castelltort

Maria Teresa Gavarró i Castelltort va néixer a Igualada el 25 d'abril del 1915, però pràcticament tota la vida la va passar a Sabadell, on exercí com a mestra i va participar activament en la vida associativa i assistencial de la ciutat.

Va tenir una acurada formació a l'època. Va estudiar a l'Escola Suïssa de Barcelona i va obtenir el títol de mestra als disset anys. Va exercir en diverses escoles i, passada la guerra, cap al 1940, va obtenir una plaça de mestra a Sabadell, una destinació interina i provisional que esdevindria definitiva en la seva vida.

A Sabadell passaria per diverses escoles: des del començament, a la Creu Alta; després, a l'escola Riu-Sec (llavors anomenada Carmen Tronchoni) o al col·legi Sallarés i Pla, al barri de Campoamor, i també a l'Escola Social de Sabadell-Terrassa.

Però, a més de l'activitat docent, o precisament per la seva activitat, va estar vinculada a la Delegació local de la Junta de Protecció del Menor, i també a la Junta Municipal d'Ensenyament. Fora del seu àmbit estrictament professional, a la Junta de la

Creu Roja sabadellenca, a l'Associació per la Lluita contra el Càncer o a l'Escola d'Infermeria Epione, fundada el 1966. Un nom, el d'Epione, que recorda l'esposa d'Asclepi (l'Esculapi romà, déu de la medicina), mare de Panacea, deessa de la medicina, i d'Hígia, la deessa de la salut.

Posteriorment, seria consellera de l'Obra Social "la Caixa" d'Estalvis de Sabadell, de Càritas i membre de la Fundació Bosch i Cardellach. Als anys setanta, quan la Universitat Autònoma de Barcelona fou refundada, va obtenir el títol de llicenciada en Geografia i Història.

Arrelada a Sabadell, es va casar amb Francesc Izard i Llonch, membre d'una il·lustre nissaga sabadellenca. El besavi, Francesc Bas i Tarré, havia fundat un dels primers tallers mecànics a mitjan segle XIX; el pare, Francesc Izard i Bas, era enginyer i fou l'artífex de nombroses obres del patrimoni industrial de Sabadell, com la xemeneia del Vapor Buxeda, avui Museu Tèxtil.

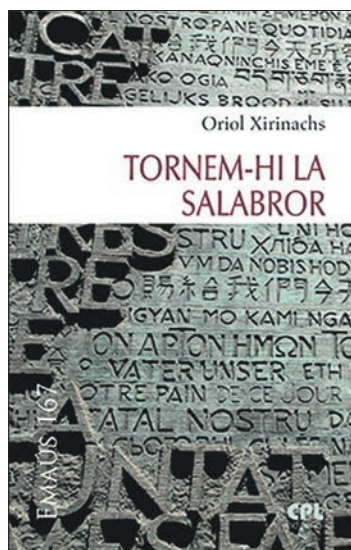
Dins de la família Izard, també destaca la germana d'en Francesc, la Maria Josepa, professora de dansa, ballarina de renom i pionera de l'esport català, en especial de l'automobilisme i l'esquí. El matrimoni Izard-Gavarró va tenir set fills. La Maria Teresa va quedar vídua l'any 1979.

Maria Teresa Gavarró va rebre el 1983 un homenatge per part de la ciutat de Sabadell, que la va nomenar Filla Adoptiva. Va morir el 16 de juliol del 1986, poc abans de complir els setanta-un anys.

L'any 2006, Sabadell, per preservar el record de la que fou mestra i ciutadana compromesa, li va dedicar una plaça de la ciutat.

Maria Teresa Gavarró va exercir com a mestra a Sabadell i va participar activament en la vida associativa de la ciutat.

ORIOL XIRINACHS

Tornem-hi la salabor
CPL, 2021, 168 pàg.

Oriol Xirinachs, a partir de la seva llarga experiència pastoral en barris molt senzills de l'entorn barceloní, fa una immersió en alguns conceptes i termes que formen part del llenguatge eclesiàstic, actualitzant-ne el sentit. Recuperar el sentit pregon de les paraules per tornar-los la salabor és una tasca indispensable per transmetre l'Evangelí.

JOSÉ I. BENAVIDES

El cardenal-infante
La Esfera de los Libros, 2020,
402 pàg.

El cardenal-infant Don Fernando, fill dels reis Felip III i Margarida d'Àustria, va ser un dels personatges més influents durant els anys decisius de la monarquia hispànica del segle XVII. Nomenat arquebisbe de Toledo i cardenal de la Santa Església, el destí el va convertir en triomfador d'una de les batalles més importants de la Guerra dels Trenta Anys.

Llibres més venuts el mes d'ABRIL

XAVIER BOSCH

La dona de la seva vida
Columna Edicions

IRENE SOLÀ

Canto jo i la muntanya balla
Anagrama

ARCADI OLIVERES

Paraules d'Arcadi
Angle Editorial

+claret

RAFAEL VALLBONA

Swing
Allà on la vida venç
Edicions 62, 2021, 556 pàg.

Als anys vint del segle XX, Enric Torres, fill d'una família d'empresaris de Palafrugell, és captivat pel ritme vital i lliure del jazz. Amb els amics funda una *jazz band* que obté gran èxit a Catalunya. Basada en la història real de l'orquestra Red Ribbon's, *Swing* ens marca el ritme de tota una època. Un autèntic musical.

MAJA LUNDE

Historia de las abejas
Siruela, 2021, 328 pàg.

Una història èpica i global en la qual, mitjançant tres narracions entrelaçades, l'autora reflexiona sobre els éssers humans i la seva relació amb la natura al llarg del temps. La novel·la també parla sobre les relacions entre pares i fills i la importància de l'educació i la formació.

CRÍTICA DE TEATRE

ANDREU SOTORRA

andreusotorra@gmail.com

«Els personatges de *Galatea* són proletaris», deia el director Ariel García Valdés, arran de la direcció que el 1998 va fer d'aquesta obra de Josep Maria de Sagarra, considerada la més personal de l'autor. Estrenada el 1948 al Teatre Victòria, en un hivern fred i amb la platea sense calefacció, amb abrics, segons explicava el mateix Sagarra, sembla que entronqui amb el moment actual, amb un ambient a les sales també fred, amb distància i amb mascareta

La dama de les foques

obligatòria a causa de les mesures sanitàries.

El personatge de *Galatea* del 1998, cinquanta anys després de la primera estrena, va ser l'enyorada actriu Anna Lizaran. L'actual és l'actriu Míriam Iscla. Les dues, al TNC, han impregnat el seu propi caràcter en aquest personatge enigmàtic que l'autor va heretar —origen de *Galatea*—, d'un article seu a *Mirador* del 1929, «La dama de les foques», on fa una crònica molt poètica d'una funció a Barcelona del Circus Gleich, un dels més populars d'Europa que va fer somniar sota la carpa entre el 1924 i el 1937.

Galatea és una dona de vida irregular, extraviada, però també madura, sentimental, estrafolària i d'una estranya puresa. *Galatea* és una dona de circ, una domadora de foques, que agafa un tren de fu-

gitius, un recurs que s'ha vist com una metàfora de la fugida del mateix Josep Maria de Sagarra, amenaçat de mort per la FAI, quan esclata el cop militar del 1936 i la contrarevolta popular i la guerra civil espanyola.

L'obra *Galatea* mostra als espectadors una visió del món, centrada a l'Europa de postguerra a través de personatges de circ que les circumstàncies els porten a la fugida, l'evacuació, en un clima bèl·lic i amenaçant. El 1948, a Catalunya, la societat teatral del moment no estava per gaires metàfores que els posessin el dit a la nafra. Actualment, aquesta metàfora és molt més impactant, cosa que constata la força de l'obra de Sagarra i el seu valor intemporal.

La gent de circ lluita contra el món dels negocis. Els de l'obra *Galatea* no són idealistes, són proletaris, efectivament, com deia Ariel García Valdés. La versió actual, dirigida per Rafel Duran, és encara més simbolista que la de fa 23 anys. Els espectadors es veuen obligats a mirar més enllà del que els diuen els personatges. Sagarra no hi fa cap concessió. L'escenografia és austera, de sala petita, vaja: una mica de pensió, una mica de bar de frontera, una mica de casa suïssa... Les maletes marquen el constant trasbals de la fugida. I en una fugida, tothom perd alguna cosa molt estimada. *Galatea* hi perd les foques, tot el seu món. Quantes «foques» hem perdut al llarg del temps?

L'actriu Míriam Iscla i l'actor Ernest Villegas en una escena de l'obra «Galatea», de Josep Maria de Sagarra, al Teatre Nacional de Catalunya.

© May Circus

AMB BON HUMOR

«GALATEA»,

de Josep Maria de Sagarra

INTÈRPRETS: Anna Azcona,

Nausicaa Bonnín, Roger

Casamajor, Borja Espinosa, Pep

Ferrer, Míriam Iscla, Jordi Llovet,

Carol Muakuku, Quimet Pla,

Santi Ricart i Ernest Villegas

DIRECCIÓ: Rafel Duran

Sala Petita. Teatre Nacional de

Catalunya, Barcelona.

Fins al 23 de maig

CRÍTICA LITERÀRIA

JOSÉ FERNANDO JUAN
Professor i escriptor

Des de la fidelitat creativa a l'Evangelí

MARÍA CRISTINA INOGÉS i
FERNANDO CORDERO

Dios anda entre puntos y comas
PPC, 2021, 240 pàg.

Enmig de la pandèmia, l'Església ha desplegat nous canals i projectes per donar resposta al sofriment i la desesperació. Aquest llibre neix precisament així, de la comunicació entre la Cristina i el Fernando —amb situacions i realitats tan dispars a primera vista— i de la posada en comú de les seves inquietuds com a comunicadors i persones de fe.

El primer que crida l'atenció del text és que està escrit en comunió, sense cap aparent repartiment de capítols, barrejant la seva veu, la seva reflexió i la seva proposta. Segon, l'encert de la vinculació entre el tema i la forma. Batega per tot arreu la passió per llegir i la necessitat de continuar escrivint la història, de no quedar-se petrificats mirant enrere i mantenir fermament i amb una convicció profunda l'esperança, aquesta virtut que porta a Déu quan Déu mateix ens inspira en ella. Tercer, la plenitud i l'obertura, en tots els seus capítols, a permanents veus, experiències, rostres, testimonis que apunten sempre en la mateixa direcció. Tots dos posseeixen una enorme capacitat d'evocació i referències molt suggeridores, que fecunden la lectura d'una humanitat extraordinària.

El tema del llibre és més del que sembla al títol. La frase de santa Teresa s'emmotlla perfectament, com podrà comprovar qualsevol, a la tasca de l'escriptor. En els signes de puntuació, omnipresents i silencis, es marquen els ritmes, s'accentuen tons, es modelen expressions, es frenen o s'impulsen. Al llarg dels 18 capítols, breus i àgils, que componen l'obra, s'aniran connectant aquests signes amb realitats socials i eclesials, humanes i relacionals, i ens endinsen així en una mirada sincera i quotidiana, no exempta, però, de seriositat i profunditat, a la vida creient actual. Amb els seus interrogants, amb els seus claudàtors o amb els seus coixinets.

Aquí s'acull el sofriment i el dolor, apareixen els reptes per a la societat i el planeta, per a la democràcia i l'Església, per al creient dins i fora de la seva comunitat. Amb la convicció, diria jo, d'estar en un moment eclesial rellevant que, per la seva mateixa realitat, exigeix compromís, vida i participació, on no cap l'opció de deixar que el temporal escampi. Una crida a introduir-se amb ells en el diàleg, a subratllar i fer anotacions fecundes, a passar pàgines pintant-ne els marges amb els signes que aprenem, a mirar la realitat novament: des de la fidelitat creativa a l'Evangelí, és a dir, com a cristians.

RAUXA

En nom de la llibertat

Fa uns anys van aparèixer els anomenats emprenedors, una nova generació d'empresaris que s'ha demostrat exitosa: en lloc d'americana i corbata s'estimen més portar samarreta i texans; no els agrada presentar-se escarxofats en despatxos luxosos, sinó que proclamen sentències exemplars des d'escenaris d'una elegància minimalista. Sense la cotilla de l'esperit empresarial clàssic s'atreveixen a tot i no se n'amaguen. Tenen nas per endevinar els desitjos dels possibles clients i apel·len a la llibertat del ciutadà, que sempre té dret a obtenir el que vol ara i aquí. A ells es deu aquesta munió de repartidors que pedalegen amunt i avall amb una motxilla gegant a l'esquena per satisfer a l'instant els imperiosos desitjos del consumidor. La llibertat i els drets del client bé s'ho valen.

Amb la caiguda de l'URSS es derrotava un model que sacrificava la llibertat personal en nom d'una igualtat universal imposada pel totpoderós Estat. Davant l'enfonsament d'aquell sistema totalitari, es feia difícil no adherir-se al capitalisme triomfant, amb la prosperitat i la llibertat de l'individu com a estàndards principals. Passats trenta anys d'aquella victòria, ara ens trobem amb ombres que llavors no vèiem. En la situació actual, no és gens evident que l'home d'avui sigui cada vegada més lliure. Tret, és clar, que entenguem llibertat com el dret que et portin a casa un sushi a les tres de la matinada.

EDUARD BRUFAU

Agenda

Internet

JESUÏTES

El Servei de la Fe de la Companyia de Jesús ha llançat una web, <https://dimensions.faiht>, en la qual presenta un ventall de reflexions, punts de vista, maneres d'entendre i pensar, i preguntes sobre qualsevol aspecte de la cultura des de la perspectiva de la fe.

Barcelona

ESCOLA D'ANIMACIÓ BÍBLICA

El **dimarts 18 de maig**, a les 18.00, Dimarts Bíblic *Ante las dudas y las crisis... la Biblia responde. ¿Para qué hace falta la Iglesia?* Sessió per videoconferència. Inscripcions: qui-mil66@yahoo.es.

L'ESPIRITUALITAT DE LA CURA

El **dimarts 18 de maig**, a les 19.00, Miriam Subirana, artista i coach, reflexiona sobre *La cura dels vincles*. Sessió per Zoom. Inscripcions: centre@espainterioritatpalau.com.

ORGUE

El **dimecres 19 de maig**, a les 20.00, cicle d'orgue a la catedral de Barcelona amb Oscar Candendo.

ESCOLA DE TEOLOGIA DEL MARISME

El **dijous 20 de maig**, a les 19.00, sessió sobre *Persona humana. Una antropologia de l'Antic Testament* a càrrec de Jaume Patuel al Casal de Sant Josep de Mataró (c/ Sant Josep, 18).

PENTECOSTA

El **dissabte 22 de maig**, a les 19.00, vetlla de Pentecosta al monestir de Sant Pere de les Puel·les (c/ Anglí, 55 - Barcelona).

ANY DE SANT JOSEP

El **diumenge 23 de maig**, a les 19.45, meditació sobre sant Josep a la parròquia de la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa de Barcelona (c/ Consell de Cent, 112).

Sant Feliu de Llobregat

ORDENACIÓ SACERDOTAL

El **diumenge 16 de maig**, a les 18.00, Mons. Agustí Cortés ordena sacerdot a Samuel Gutiérrez Aparcero a la catedral de Sant Feliu. L'acte es podrà seguir a través del canal de Youtube del bisbat.

Solsona

SANTUARI DEL MIRACLE

El **cap de setmana del 21 al 23 de maig**, audició, estudi i anàlisi de l'*Stabat Mater* de Pergolesi amb Jordi-Agustí Piqué. Inscripcions: tel. 649 465 814.

Tarragona

SANTA TECLA

El **dilluns 17 de maig**, a les 19.00, l'arquebisbe Joan Planellas presideix a la catedral de Tarragona l'eucaristia pels 700 anys de l'arribada de la relíquia del braç de santa Tecla a Tarragona.

MOZART

El **dissabte 22 de maig**, a les 20.30, *Rèquiem* de Mozart a càrrec del Cor Francisc Valls, Salvador Mas i OCM al Teatre de Tarragona.

Vic

COVA DE MANRESA

El **cap de setmana del 28 al 30 de maig**, taller *Pors, pèrdues i soledat* amb Eduard Fonts. Més informació: tel. 938 720 422.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè els responsables del món financer col·laborin amb els governs per regular els mercats financers per protegir els ciutadans del seu perill

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions
Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

[f /catalunyacristiana](https://www.facebook.com/catalunyacristiana)

[@catcrist](https://twitter.com/catcrist)

[i catalunya_cristiana](https://www.instagram.com/catalunya_cristiana)

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: *Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire*
Lingüista: *Montserrat Pibernat*

Col·laboradors d'aquesta setmana: *Josep Alanyà, Jesús Alturo, Pilarín Bayés, Agustí Borrell, Agustí Codinach, Antonio Gil, Joan Guiteras, José Fernando Juan, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Consol Muñoz, Francesc Nicolau, Joan Pallarès, Quique, Ignasi Ricart, Francesc Riu, Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Leticia Soberón, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, Francesc Torralba, P-J Ynaraja*

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat
(Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat
(Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat
(Publicitat)

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: *Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura*

Administració: *Isabel Giral (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)*

Autoedició i compaginació:
Carlos Aguado

Impressió: *Impressions Intercomarcals, SA*
Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272
SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Els actes anunciats a l'agenda poden patir canvis amb motiu de la pandèmia

MAC

Fa dos anys, la filla gran d'Isabel Montero Ruzafa va ser diagnosticada amb càncer. Sortosament, la Míriam, de 19 anys, ha aconseguit superar la malaltia. La seva mare ha decidit dur a terme un repte esportiu per recaptar fons per a la recerca contra el càncer infantil. Per col·laborar en aquesta iniciativa: www.ihelp.org.es/es/challenge/duatlon-sprin-cancer-infantil.

Com vau afrontar la família la malaltia?

La Míriam ens ho va posar molt fàcil. Desprenia tanta força que ens convertia a nosaltres en autèntics titans. La vam afrontar amb valentia, amb positivitat... també amb moltíssima preocupació, lògicament. Sempre vam tractar el tema amb naturalitat, sense amagar informació als nostres fills, amb l'esperança que cadascun dels passos que feien els metges donés resultat. Vam dipositar tota la nostra confiança en ells i en el poder de la pregària.

Durant el tractament, la Míriam va ser la vostra «mestra».

Sí, i continua sent-ho. Ens ha ensenyat a viure en plenitud, a gaudir de tot el que tenim, a valorar tot el que ja hem viscut i a treure importància al que és superficial per deixar pas només al que és essencial. Ens va ensenyar que l'important és la bellesa interior quan va decidir rapar-se al zero amb alegria i sense victimismes, i passejava el seu cap pelat amb un somriure. D'ella hem après el significat de l'amor en la seva expressió màxima, perquè sempre va anteposar el patiment dels qui l'estimàvem al seu propi patiment.

Com va sorgir el repte que ha posat en marxa?

Per atzar va arribar a les meves mans un podcast de Hijos de la Resistencia, una comunitat de milers de persones que fan servir els esports de resistència per transformar vides. Rubén Espinosa, el

Isabel Montero du a terme un repte per recaptar fons per a la recerca contra el càncer infantil

Míriam i la seva mare Isabel, dues lluitadores autèntiques.

«La nostra filla ens ha ensenyat a viure en plenitud»

seu creador, entrevistava Laura García Marcos, fundadora d'El Sueño de Vicky i mare de la Vicky, una nena que va morir amb 4 anys d'un tumor cerebral. Tots dos animaven la gent a comprometre's a fer un repte esportiu per a enguany. I és que l'exercici físic s'ha demostrat com un fàrmac o tractament en si mateix, tant per a la prevenció com per a la recuperació del càncer i les conseqüències del seu tractament.

I va posar fil a l'agulla!

No ho vaig dubtar ni un segon i vaig enregistrar un vídeo amb

la Míriam. Dies més tard em van informar que havia estat una de les persones seleccionades. Un gran honor per a mi formar part d'aquest equip d'autèntics lluitadors. Durant mesos m'hi deixaré la pell i el cor per preparar-me per al Duatlon Sprint (5km corrent + 20km en bicicleta + 2,5km corrent) de Valdebebas. Tots els diners obtinguts aniran destinats a la fundació El Sueño de Vicky, que recapta fons per a la recerca contra el càncer infantil, perquè sense recerca no hi ha guarició possible.

Ràdio Estel

espai de trobada, participació i diàleg

L'hora del pati

Cada dimecres a les 20 h, parlem d'educació

SEGUEIX-NOS

Barcelona, 106.6 / Tarragona, 100.6 / Girona, 103.4 / Lleida, 91.5 / Catalunya Central, 93.7 / Vic, 98.4
Tortosa, 90.1 / El Garraf, 96.8 / La Cerdanya, 104.4 / La Seu d'Urgell, 105.0 / Andorra, 107.5

Available on the
App Store

Android app on
Google play